

SETTIMANA SANTA

GIRONA 2013

JUNTA DE CONFRARIES GIRONA

Programa Oficial 2013

LA JUNTA DE CONFRARIES DE SETMANA SANTA DE GIRONA,

agraeix a l'Ajuntament, a la Diputació de Girona,
a la Generalitat de Catalunya,
així com a les altres entitats i particulars
que ens han afavorit amb el seu ajut
i la seva col·laboració per tal de poder
atendre les despeses que comporta
la celebració de tots els actes
que es realitzen durant
la Setmana Santa, i que culminen amb la
Processó del Sant Enterrament del
Divendres Sant.

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Edita:

JUNTA DE CONFRARIES
www.juntaconfrariesdegirona.cat

Portada:

Isabel Reyes

Fotografies:

Raquel Robert - Àngel Almazán

Arxiu fotogràfic:

Junta de Confraries - Jordi Viltró

Coordinació i Maquetació:

Joaquim Moret

Disseny i impressió:

Impremta Pagès
Tel. 972 42 01 07 - ANGLÈS (Girona)

Dipòsit Legal: GI-175-98

Tots els escrits publicats en aquest butlletí expressen i reflecteixen
exclusivament l'opinió dels seus autors.
LA JUNTA DE CONFRARIES

Apartat de Correus, 877 - 17080 GIRONA

ÍNDEX

Composició de La Junta de Confraries _____	8	
Pòrtic de Setmana Santa _____	9	Mons. FRANCESC PARDO Bisbe de Girona
Salutació _____	11	CARLES PUIGDEMONT Alcalde de Girona
Salutació _____	13	JOAN GIRAUT President de la Diputació de Girona
La Junta de Confraries _____	15	MIQUEL IZQUIERDO President Junta de Confraries
Pregoner 2013 _____	19	ANTONI PUIGVERD Escriptor i poeta
Cartellista _____	21	ISABEL REYES
Programa d'actes _____	22	
Celebracions Litúrgiques a la Catedral _____	25	
Cinema Maktub _____	26	
Ordre de la Processó _____	27	
Itinerari de la Processó _____	28	
Exposanta 2013 _____	30	
Records de Setmana Santa _____	31	
Concert Banda de Música La Lira _____	34	

SETMANA SANTA 2012

El Pregó 2012 _____	39
Recull Fotogràfic _____	50

COL·LABORACIONS

Les Confraries i l'any de la fe _____	55	Mn. JOAN BABURÉS
Els quadres de l'Església dels Dolors de Girona _____	56	FRANCESC CAYUELA
Restauració Sant Sepulcre _____	58	MARGARIDA SIMON

CENTRE D'ESTUDIS DE LA SETMANA SANTA

Aportació del Centre d'Estudis _____	63	RAMON MUNTADA
El Sant Enterrament de Damià Campeny _____	64	NÚRIA PRAT
El setè Dolor de Maria i El Sant Sepulcre de Palera _____	66	JUAN BALATE
Reproducció del cartell 2012 _____	70	

LES NOSTRES CONFRARIES

Som petits però podem fer molt _____	73	CONFRARIA JESUS I ELS NENS
Les Confraries de Girona a Montserrat _____	75	CONFRARIA DEL SILENCI
Activitats anuals 2012 _____	76	CONFRARIA DELS DOLORS
La Creu dels Improperis _____	77	CONFRARIA PASSIÓ I MORT
Diada de Germanor de les Confraries de Girona _____	79	JUNTA CONFRARIES

President:	Miquel Izquierdo i Rodríguez	CONFRARIA SANTA FAÇ
Vicepresident:	David Fluriach i Domínguez	CONFRARIA SANT ISIDRE
Secretari:	Joan Pujol i Planas	CONFRARIA SANT ISIDRE
Tresorer:	Emiliano Castro i Gómez	CONFRARIA DE LA PASSIÓ
Consiliari:	Mn. Joan Baburés i Noguer	
Cap de Comissions:		
Econòmica:	Josep M ^a Nogué i Regàs	CONFRARIA JESÚS I ELS NENS
Actes-Premesa-Protocol:	Francesc Cayuela i López	CONFRARIA DELS DOLORS
Exposanta:	Agustí Amaya i Gur	CONFRARIA SANTA FAÇ
Programa Setmana Santa:	Joaquim Moret i Sau	CONFRARIA DELDAVALLAMENT
Difusió –Propaganda:	Joaquim Alegret i Taulé	CONFRARIA SANT SEPULCRE
Viacrucis:	Montserrat Riuró de Blas	CONFRARIA DEL SILENCI
Vocals:	Rosa M ^a Domingo i Mateu	CONFRARIA SANT SEPULCRE
	Antonio Moreno i Pérez	CONFRARIA PURÍSSIMA SANG
	Ramon Muntada i Artilès	CONFRARIA PURÍSSIMA SANG
	Josep M ^a Costa i Bofill	CONFRARIA PASSIÓ I MORT
	Francesc Oliveras i Carreras	CONFRARIA PASSIÓ I MORT
	Josep Palomé i Roca	CONFRARIA DELS DOLORS
	Joan B. García i López	CONFRARIA JESÚS CRUCIFICAT
	Narcís Reixach Blanch	CONFRARIA JESÚS CRUCIFICAT
	Lluís Comet i Serra	CONFRARIA DEL SILENCI
	Lluís Ripoll i Masferrer	CONFRARIA SANT HONORAT
	Josep Pla i Oliveras	CONFRARIA SANT HONORAT
	Antonio R. Martín i Fàbrega	CONFRARIA DE LA PASSIÓ
	Francesc X. Alberch i Comas	CONFRARIA JESÚS I ELS NENS
	Jordi Viltró i Romo	CONFRARIA DEL DAVALLAMENT

ELS CALVARIS DEL NOSTRE TEMPS

Ens disposem a celebrar els dies de la Setmana Santa, el record anual dels misteris de la passió, mort i resurrecció de Nostre Senyor Jesucrist.

El drama viscut per Jesús i els seus apòstols no va ser un fet aïllat. Per desgràcia no va ser un fet nou i s'ha reproduït amb massa facilitat al llarg de la història. També avui massa homes i dones segueixen pujant la muntanya del seu propi calvari i re-viuen unes menes de Viacrucis, els uns inevitables i altres provocats, que porten també a una passió i a una mort, semblants a les de Jesús.

Penso en la mort de persones joves atrapades en discoteques o en sales de festes. Em vénen al cap les morts i el patiment de persones innocents que han hagut de sofrir en mans de lladres i delinqüents dins mateix de casa seva. No puc deixar de

compadir-me de tanta gent que ho passa malament per manca de treball o de sostre enmig de la crisi econòmica que a tots ens afecta. Em revelo davant de tantes males notícies sobre corrupció, traïció, falses acusacions o condemnes injustes.

M'esgarriro recordant els molts llocs on encara hi ha guerres i conflictes inacabables o pensant en revolucions que permetien esperar uns temps millors i en canvi no acaben de trobar un desenllaç favorable. M'amoïna pensar que encara hi ha tants indrets on la fam i la misèria fa estralls cada dia, i que sobretot colpeix els més febles: els infants. Em dolc pel degoteig constant de morts a les carreteres o de persones que per culpa d'un accident han de passar la resta de la seva vida condemnats a la inacció. I també, és clar, per les mares, que com Maria al peu de la creu de Jesús, han de contemplar impotents i adolorides les morts dels seus fills.

Aquests i molts altres són els calvaris del nostre temps. Voldria que, en contemplar els passos de la processó de Setmana Santa, i al reviure en les celebracions litúrgiques la passió, mort i resurrecció del Crist, el nostre cor s'espongés i contemplés cada misteri de la passió del Senyor reviscut per algun dels nostres germans. I que en contemplar-los ens sortís espontània una pregària:

"Senyor Jesús compadiu-vos de tots els qui pateixen, i compadiu-vos també de mi. Que com Maria, la mare de Jesús, pugui estar al seu costat, encara que només sigui per donar una paraula de consol. I sobretot que mai no sigui dels qui fan sofrir els altres. No vull ser botxí, sinó Cirineu. Feu, Senyor, que mai no martellegi ningú clavant-lo a la creu, sinó més aviat que ajudi a portar-la a aquells qui al voltant meu s'han hagut de carregar la seva."

Enguany escric aquestes paraules des de l'experiència pròpia de qui ha passat llargues hores al llit de l'hospital, procurant afegir el meu dolor al del Crist sofrent per contribuir també així a la salvació del nostre món. Agraïxo les pregàries que heu fet i feu per mi i jo mateix prego a Jesús que a tots ens faci viure en l'esperança de la vida nova, fruit de la resurrecció, que ajuda a fer planeres totes les pujades de qualsevol calvari.

Bona Setmana Santa i bona Pasqua!

✚ **Francesc**, bisbe de Girona

La Processó del Sant Enterrament és, de ben segur, la tradició més singular i popular de la Setmana Santa de Girona. Cada any, gironines i gironins ens apleguem per reviure una tradició que és, en primer lloc religiosa, però també cultural i turística.

I ho fem, rebent i acollint milers de visitants d'arreu que viuen el Divendres Sant en una ciutat que es transforma per retrobar-se amb la seva història a través d'una tradició secular que perdura en el temps.

La Processó de Girona és un exemple de religiositat popular, de solemnitat, i de respecte; és un llibre obert de pàgines escrites i llegides durant segles, en el context d'una ciutat que des del temps dels seus orígens va donar testimoni de la seva religiositat amb el martiri de sant Feliu.

Vivim en un món divers i plural, en tots els sentits, i la ciutat ha anat canviant amb els segles. De ben segur que, des d'aquesta diversitat, tots i cada un de nosaltres vivim la Setmana Santa des de diverses òptiques. No ho és menys, però, que la Processó del Sant Enterrament és expressió singular de la nostra identitat col·lectiva i ciutadana, una tradició viva i popular que ha perviscut en el temps i que hem heretat per mantenir-la i llegar-la a les generacions futures.

Girona tornarà a viure la Setmana Santa i ho farà, com sempre, oberta a tothom, orgullosa del seu passat i il·lusionada amb el seu futur. Una ciutat que esdevé escenari enigmàtic per traslladar-nos, gràcies al seu conjunt històric i a la potència de les seves tradicions, a temps reculats de la seva història.

A tots els qui feu possible la Processó de Girona, us traslado, com a alcalde de la ciutat, el meu agraïment més sincer i us encoratjo a mantenir una tradició que és vida ciutadana, personal i col·lectiva. I en especial, el meu agraïment a la Junta de Confraries, que té la responsabilitat d'organitzar els actes de la Setmana Santa gironina. I a tots, la meva invitació a què viu la ciutat també des de la Setmana Santa.

Una salutació.

Carles Puigdemont i Casamajó
Alcalde de Girona

La Setmana Santa, que marca el final de la quaresma per als creients, és una de les tradicions més viscudes pels gironins, que al llarg de generacions han mantingut, amb la seva participació i la seva presència, tot un seguit d'actes, majoritàriament religiosos, que formen part de la riquesa no només espiritual, sinó també cultural i patrimonial de la ciutat de Girona. És necessari, per tant, agrair un cop més la feina que, any rere any, fa la Junta de Confraries i tots els membres de cada confraria per permetre que la tradició es mantingui, i que al llarg d'aquesta Setmana Santa els gironins i les persones vingudes de fora puguin viure amb tota la intensitat i solemnitat les diferents celebracions litúrgiques, que han esdevingut cultura i també un atractiu turístic.

Des del Viacrucis i els actes dedicats a la Mare de Déu dels Dolors fins a la benedicció de la palma el Diumenge de Rams, el pregó, la sortida dels Manaies, la processó del Sant Enterrament i la celebració de la Pasqua, tots els actes de la Setmana Santa gironina són un atractiu potent per als cristians, però també per a aquells ciutadans que la viuen com un signe de tradició popular.

En aquest sentit, doncs, el fet que tants ciutadans hi dediquin una part del seu temps lliure de manera altruista dóna encara més valor a una tradició consolidada al llarg dels segles, que ha tingut alts i baixos d'acord amb les tendències socials i religioses que s'han viscut a casa nostra, però que ha sostingut el pes de la devoció. Uns actes els de la Setmana Santa que, d'acord amb els signes dels temps, la Junta de Confraries organitza destrament des de mitjans del segle passat.

No hi ha dubte que la Processó del Sant Enterrament és l'acte que genera més expectació i que atrau més gent als carrers de la ciutat la nit del Divendres Sant.

Per la seva antiguitat, ja que data de mitjans del segle XVI; per la seva solemnitat i pel marc monumental en què es desenvolupa, el Barri Vell de Girona. El silenci amb què avancen manaies, passos i vestes, trencat només pel so de les llances picant al terra, dels timbals, dels bombos i els pifres dels manaies, congrega una multitud en què es barregen els que mostren la seva religiositat amb els que respecten la tradició i la cultura d'aquest poble, i s'hi afegeixen els que ho aprofiten per conèixer la ciutat com a atractiu turístic. Aquest és el gran secret d'aquesta Setmana Santa: veïns i gent vinguda d'arreu, aplegats entorn d'una tradició que mostra el millor de la ciutat i del país. Per molts d'anys!

Joan Giraut Cot

President de la Diputació de Girona

Estem a les portes de la Setmana Santa, i l'ambient que respira la nostra comunitat no és precisament de festa o de celebracions, sinó tot el contrari. És veritat que els temps que estem vivint són realment durs, difícils i que molts ciutadans estan passant-ho malament, sobretot en l'aspecte econòmic.

El pessimisme s'ha instal·lat a casa nostra, fet que es percep sovint en les converses que mantenim amb els amics, en les reunions familiars o al treball. Si a més a més, tenim present que la informació que rebem per totes bandes (televisió, premsa o xarxes socials) és més aviat negativa, llavors resulta que ho passem encara més malament i tampoc s'acaben resolent els problemes. Aquesta intoxicació pessimista, en algunes persones, fins i tot pot esdevenir un problema nociu per la salut, tal i com han manifestat alguns metges.

La nostra societat, al llarg de la història, ha passat per moltes situacions difícils i se n'ha anat sortint. Per això, és d'esperar que d'aquests temps convulsos també ens en sortirem. Almenys hem de ser positius i optimistes i pensar-ho així. Segur que el preu que pagarem serà alt, però hem d'exigir als responsables públics responsabilitat i equitat a l'hora de repartir el preu a pagar-ne.

D'aquesta situació voldria ressaltar una nota positiva i, penso, que amb un gran valor: LA SOLIDARITAT d'una majoria de ciutadans anònims que han contribuït als molts recaptats que s'han fet al territori de recollida de menjar en benefici del Banc dels Aliments, Càritas i d'altres entitats que col·laboren per tal de fer menys feixuga aquesta situació precària que vivim de ben a prop. Milers de persones que, segurament, també pateixen les conseqüències d'aquesta situació han contribuït, aportant el seu granet de sorra. Cal recordar també als voluntaris que treballen sense cap ànim de lucre per a aquestes organitzacions, on la seva feina és imprescindible per fer arribar totes les donacions al seu destí.

Les Confraries tornarem a celebrar, una vegada més, la Setmana Santa i tothom que vulgui està convidat a participar-hi. Per això, la Junta de Confraries ha confeccionat un programa d'actes molt divers que culminarà el Divendres Sant amb la Processó del Sant Enterrament.

Com cada primavera, els carrers de Girona tornaran a ser, una vegada més, testimoni d'una tradició centenària que continua vigent i per la qual seguirem treballant per assegurar-ne la seva continuïtat.

Finalment, voldria felicitar, en nom de la Junta, als responsables de la Confraria del Sant Sepulcre per la restauració que han fet de l'emblemàtic Pas del Sant Enterrament, icona de la Setmana Santa Gironina. Una restauració que ha resultat complicada degut al número de figures que configuren el pas. Paral·lelament, també cal felicitar a la Junta de la Confraria de la Mare de Déu dels Dolors, per haver finalitzat la restauració dels sis quadres de grans dimensions que es troben penjats als dos laterals de la nau central de l'Església que porta el mateix nom que la confraria. Lluny queda aquell any 1998 quan es va iniciar el projecte i que culminà el passat 2012 amb la presentació dels dos darrers quadres restaurats.

Enhorabona a ambdues confraries!

Miquel Izquierdo Rodríguez

President Junta Confraries de Setmana Santa de Girona

PROGRAMA 2013

SOM LA CARMÉ I L'ÀNGEL. SOM DE GIRONA.
SOM DE L'ESPAI.

Som la Carmé de Besalú, i el meu nét Àngel de Banyoles. El meu nét és un apassionat del futbol però a mi m'agrada anar a ballar sardanes. A l'Espai junts trobem totes les botigues que necessitem i a més hi ha atraccions pels petits i això a l'Àngel li encanta!

SOM COM TU, SOM DE GIRONA

espai **m** GIRONÈS

moda . complements . restauració . oci . supermercat . serveis

www.espaigirones.com

 SEGUEIX-NOS AL TWITTER

 SEGUEIX-NOS AL FACEBOOK

 P PARQUING GRATUIT 2.500 PLACES

 AUTOBUS LÍNIES 3 I 4

 CINEMES 3D 11 PANTALLES

 122 BOTIGUES

Antoni Puigverd és nascut a la Bisbal d'Empordà l'any 1954. Es llicencià en Filologia Hispànica i, professionalment, és Catedràtic d'Institut en excedència per tal de centrar-se i professionalitzar-se com a periodista d'opinió i articulista, col·laborant en nombrosos mitjans (en premsa col·labora com a columnista del diari *La Vanguardia*, *El País*, *la Presència* del *Punt Diari*, el *Periòdic d'Andorra*, *Serra d'Or*, i és analista de TV3, Catalunya Ràdio i La Xarxa).

Ha guanyat diversos premis en l'àmbit periodístic i literari. En l'àmbit periodístic destaca el premi "Gaziel" de periodisme de la Generalitat de Catalunya. En el món literari, destaquen els premis de poesia *Miquel de Palol* (1989), el *Carles Riba* (1991), el Premi de la *Crítica* (1992) i el dels *Jocs Florals de Barcelona* (1995 i 1997).

Deixant de banda els articles de divulgació, assaigs i pròlegs i els estudis més especialitzats en temàtica literària i artística, l'escriptor i poeta empordanès, és autor d'una basta obra literària en tots els àmbits. Destaquen les següents obres:

En prosa literària: *Ombres i dies*, Edicions de la Diputació de Girona, Girona, 1989; *L'Empordà, llibre de meravelles*, Ed. 62, Barcelona, 1996; *Girona*, (amb fotografies de Jordi Puig), Ed. Triangle Postals, BCN, 2009.

En narrativa: *La pràctica dels vius*, Ed. Quaderns Crema, BCN, 1990; *Paper de vidre*, Ed. Quaderns Crema, BCN, 1993; *La gàbia d'or*, Ed. Empúries, BCN, 1999.

Dins la seva obra poètica: *Vista cansada*, Ed. Columna, BCN, 1990; *Curset de natació*, Ed. Proa, BCN, 1992; *La Migranya del faune*, Ed. 62, BCN, 1995; *Hivernacle*, Ed. de la Magrana, BCN, 1997.

En assaig, és autor d'una antologia de Salvador Espriu: *Antologia de Salvador Espriu*, Pròleg i textos, Edicions ER, Sant Cugat, 1982. També ha col·laborat com a coautor en altres publicacions: *Història i antologia de la literatura catalana*, Ed. Santillana, 1989; *La rectificació: cabòries, exhortacions i premonicions sobre Catalunya*, Ed. Destino, BCN, 2006; *Creients i no creients*, Ed. Pagès, Lleida, 2012; *Ensenyament, addicció al desastre*, dins *El Pensament crític. Reflexions sobre l'escola*, Ed. Arcadia, BCN, 2012.

Isabel Reyes Baena és nascuda, l'any 1954, a Córdoba i actualment resideix a Vilablareix (Girona). Ha participat en cursos en el Centre Rosmey de Girona (1991-1993), a l'Escola d'Art de Salt (1992-1995), l'Escola Municipal d'Art del Centre Cultural la Mercè de Girona (1994-1997), Curs d'Aquarel·la a la Casa de Cultura de Girona (1998) i a l'Escola d'Art de Llançà (2000-2001) a càrrec de Martínez Lozano.

En els seus quadres, l'artista persegueix descobrir tot jugant amb les textures, buscar, investigar, provar i aprendre a perdre la por. De to realista, la seves pintures estimen el contrast i volen treure la llum de la foscor amb colors ben definits però harmònics per mostrar-nos que tot està ple de contrastos (com per exemple, les diferents tonalitats de la sorra o l'aigua).

Així, ens passem per diferents paisatges, extrets directament de l'experiència personal en entorns coneguts, que ens traslladen a indrets com Barcelona, Cadaqués, Girona o Nova York, tot recreant ambients basats en la subtilitat i el detallisme atmosfèric.

L'oli esdevé testimoni directe d'una tècnica acurada, precisa i detallista, semblant a la pintura clàssica, però que ens transporta a un intimisme urbà amb arquitectures d'edificis emblemàtics com la Sagrada Família o els gratacels novaioquesos. El traç vertical apunala la descripció de les ciutats en unes composicions on es posa de relleu la perspectiva, punt de partida de la seva obra. A aquesta atmosfera arquitectònica s'hi ha d'afegir la petjada de la presència humana, ja sigui en forma de figures o de rastres que mostren la presència d'aquesta vida en els escenaris urbans.

La llista d'exposicions en les quals ha exposat és llarguíssima al llarg de gairebé vint anys. Veiem les més destacades: exposicions a Vilablareix (Sala d'exposicions de l'Ajuntament); Salt (Exposició col·lectiva al Museu de Salt, XLII Mostra d'Aquarel·la Premi Pinzell d'Or); Taialà (Centre Cultural Sala d'exposicions); Olot (Sala d'exposicions Centre Excursionista); Girona (Sala d'exposicions Centre Cívic de Sant Narcís, Mostra d'Aquarel·la Casa de Cultura "La Caixa", Mostra d'Aquarel·la "Girona temps de Flors", Mostra Col·lectiva Sala d'exposicions "La Caixa", 38a Mostra d'Aquarel·la dels socis "Girona Temps de Flors" a la Sala d'exposicions del Centre de Bonastruc ça Porta, Exposició a l'Albareda "Revista Bon Art", Exposició col·lectiva de Nadal a la Galeria Punt d'Art, Exposició individual a la Galeria Punt d'Art); Bàscara (Exposició col·lectiva a la Sala d'Exposicions TRIARTS); Llançà (XXI Mostra d'Aquarel·la "Premi Pinzell D'or"); Barcelona (Galeries "Racó d'Art", Exposició individual a la Galeria Óleos); Figueres (Casino Menestral, XXXV Mostra d'Aquarel·la dels socis de l'Agrupació); Sant Joan les Fonts (Exposició I Saló Internacional d'Arts Plàstiques); Maraússan (França - Saló Internacional Premi Medalla d'Argent, Saló Internacional Premi Medalla de Bronze, Saló Internacional Invítè de Prestige, Saló Internacional - Diploma honorífic); Sant Jaume de Llierca (Exposició II Saló Internacional d'Arts Plàstiques); Vilajuïga (obra seleccionada per a l'Exposició de dibuixos del Concurs Memorial Joan Cos al Celler Espelt); Bèziers (França - Saló Internacional Premi medalla d'Or European Club); Castell d'Aro (Exposició col·lectiva al Castell de Benedormiens); París (Exposició col·lectiva a la Galeria Everarts); Roma (Exposició col·lectiva a la Galeria la Pigna - Palazzo Maffei Marescotti); Palamós (Exposició permanent a la Galeria d'art Mediterrània).

A més a més d'exposicions, ha aparegut en diferents publicacions: Índex Bonart, Revista Bonart, Revista GEiEG (anys 2004); Revista "Cerintemps Des Artistes" - Maraússan (França), Boujan Sou Libron - França, Revista Gal Art, Col·leccionista d'Art - Anglaterra, La Guia de Girona (2005); Revista "Cerintemps Des Artistes" - Maraússan (França), Revista Gal Art, Revista Bonart (2006); Revista "Cerintemps Des Artistes" - Maraússan (França), Revista Gal Art i Revista Bonart (2007).

VIACRUCIS A LES CREUS

Diumenges 17 i 24 de febrer, 3 i 10 de març.

Lloc: Camí de les Creus -. **Hora:** 3/4 de 5 de la tarda.

A 1/4 de 5 de la tarda: Sortida del Bus des del Pont de Pedra.

A 2/4 de 5 de la tarda: Sortida a peu de la plaça dels Apòstols.

EN CAS DE PLUJA SE CELEBRARÀ A LA BASÍLICA DE SANT FELIU DE GIRONA

DIUMENGE 17 DE MARÇ : VIACRUCIS A LA CATEDRAL

Lloc: Catedral de Girona.

Hora: 3/4 de 5 de la tarda.

CONFRARIA DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS

Lloc: Església de la Mare de Déu dels Dolors de Girona.

Del 18 al 22 de MARÇ: "Quinari a la Mare de Déu dels Dolors".

Tots els dies a 2/4 de 8 del vespre rès a la Corona i a les 8 hores Santa Missa.

22 DE MARÇ: DIVENDRES DE DOLORS

Missa de divendres dels Dolors a les 12 hores del migdia i a les 8 del vespre (missa concelebrada amb l'acompanyament de la coral del GEiEG). **Organitza:** Confraria Congregació de la Mare de Déu dels Dolors.

EXPOSANTA 2013

Inauguració: 22 de març a les 9 del vespre.

Lloc: Església de la Mare de Déu dels Dolors de Girona.

Dies: 23 al 28 de març.

Horari: de les 11 del matí a 2/4 de 2 del migdia i de les 5 de la tarda a les 8 del vespre.

DISSABTE 23 DE MARÇ CONCERT DE MÚSICA SACRA

Lloc: Església del Mercadal de Girona.

Hora: 6 de la tarda.

Organitza: Federació Catalana d'entitats corals i la Junta de Confraries.

DIUMENGE 24 DE MARÇ: CONCERT DE MÚSICA DE SETMANA SANTA

Lloc: Església de la Mare de Déu dels Dolors.

Hora: 6 de la tarda.

Organitza: Agrupació Coral de les Comarques Gironines i la Confraria Congregació de la Mare de Déu dels Dolors.

DILLUNS 25 MARÇ: PREGÓ 2013

Lloc: Saló de Descans del Teatre Municipal de Girona.

Hora: 8 del vespre.

A càrrec del **Sr. Antoni Puigverd i Romaguera**. (escriptor i poeta)

DIMARTS 26 DE MARÇ: CINEMA

Lloc: Espai Caixa (Plaça Poeta Marquina,10) -Girona

Hora: A les 8 del vespre.

Projecció de la pel·lícula **"maktub"**, del director Paco Aranda.

Entrada amb invitació. Les invitacions es poden recollir a la Llibreria Diocesana Casa Carles.

DIMECRES 27 DE MARÇ: MANAIES DE GIRONA

Sortida: A les 8 del vespre des del Castrum de St. Lluc per fer entrega del Penó.

A la tornada desfilada pels carrers de la ciutat.

DIVENDRES 29 DE MARÇ: PROCESSÓ DEL SANT ENTERRAMENT

A partir del migdia i durant tot el dia: Exposició de Passos a la plaça de la Catedral.

A 2/4 de 8 del vespre, sortida del Maniple de Manaies per recollir al penoner.

A les 10 de la nit: Sortida de la Processó del Sant Enterrament des de la Catedral.

A les 12 de la nit (aprox.): Arribada de la Processó a la Catedral. Retiment d'honors a la Santa Creu.

Paraules del Sr. Bisbe. Cant del Crec en un Déu. Benedicció final.

EN CAS DE PLUJA SE CELEBRARÀ UN ACTE A L'INTERIOR DE LA CATEDRAL DE GIRONA

DISSABTE 30 DE MARÇ: CONCERT DE BANDA

A càrrec de la Banda de Música **"LA LIRA"** de Vilafamés (Castelló de la Plana).

Lloc: Plaça Independència de Girona.

Hora: A les 12 del migdia.

A les 11 hi haurà una "cercavila" pels següents carrers: Pompeu Fabra, Plaça Catalunya, Sant Francesc, Santa Clara i Plaça Independència.

EN CAS DE PLUJA EL CONCERT SE CELEBRARÀ AL CENTRE CULTURAL LA MERCÈ

DIUMENGE 24 DE MARÇ: DIUMENGE DE RAMS

10.00 hores: Litúrgia de les Hores

11.00 hores: **Benedicció de Palmes a la plaça dels Apòstols, processó i Missa de Rams.**
Presidirà la celebració el nostre Bisbe Francesc.

DILLUNS 25 DE MARÇ: DILLUNS SANT

09.00 hores: Litúrgia de les Hores i Missa a la Capella Conventual.

DIMARTS 26 DE MARÇ: DIMARTS SANT

09.00 hores: Litúrgia de les Hores i Missa a la Capella Conventual.

17.00 hores: **MISSA CRISMAL. Benedicció dels Sants Olis.** Presidirà la celebració el nostre Bisbe Francesc.

DIMECRES 27 DE MARÇ: DIMECRES SANT

09.00 hores: Litúrgia de les Hores i Missa a la Capella Conventual.

DIJOUS 28 DE MARÇ: DIJOUS SANT

09.00 hores: Litúrgia de les Hores a la Capella Conventual.

19.00 hores: **Missa vespertina de la Cena del Senyor.** Presidirà la Missa el Bisbe Francesc.

DIVENDRES 29 DE MARÇ: DIVENDRES SANT

11.00 hores: Litúrgia de les Hores a la Capella Conventual.

17.00 hores: **Celebració Litúrgica de la Passió del Senyor.** Presidirà la celebració el Bisbe Francesc.

22.00 hores: **Processó del Sant Enterrament.** Acte final a l'escalinata de la Catedral.
Paraules i Benedicció final del Bisbe Francesc.

DISSABTE 30 DE MARÇ: DISSABTE SANT

11.00 hores: Litúrgia de les Hores a la Capella Conventual.

23.00 hores: **Vetlla Pasqual.**

La celebració serà presidida pel Bisbe emèrit Mons. Carles Soler.

DIUMENGE 31 DE MARÇ: DIUMENGE DE PASQUA

10.30 hores: Litúrgia de les Hores a la Capella Conventual.

11.00 hores: **Missa solemne del Dia de Pasqua. Benedicció Apostòlica.**
Presidirà la celebració el nostre Bisbe Francesc.

DIA: Dimarts 26 de març

HORA: A les 8 del vespre.

LLOC: Espai Caixa
(Pl. Poeta Marquina, 10)

Entrada amb invitació,
es poden recollir a la
Llibreria Diocesana
Casa Carles

Paco Arango és el guionista i director del film *Maktub*, ¿crees en el destino? Aquesta pel·lícula està basada en la seva pròpia experiència personal en la Fundació *Aladina*, que intenta millorar les condicions de vida dels malalts de càncer mentre estan hospitalitzats. Segons el mateix director, la pel·lícula vols mostrar allò que ell mateix ha après d'aquests petits campions perquè ells saben més de l'amor i del perdó que cap altra persona i mai paren de somriure.

La història és un alegre conte de Nadal on un adolescent de quinze anys amb càncer ensenya a un home, en plena crisi dels quaranta i tants, a ser feliç de nou. Aquest noi canari, de nom *Antonio*, va ser amic del director i el va conèixer durant la seva llarga estada a l'hospital Nen Jesús.

Manolo està en plena crisi degut a la rutina del seu treball, el seu matrimoni s'està trencant i les relacions i comunicació amb el seus fills no són bones. Un dia, coneix a l'*Antonio*, que tot i tenir càncer té tantes ganes de viure que s'encomanen a *Manolo* i la seva vida es capgira radicalment. A partir d'aquest punt, un munt de personatges canviaran la tediosa vida de *Manolo*.

Quan comences a treballar amb nens malalts comencen a aparèixer moltes coincidències inexplicables. La paraula *maktub*, provinent de l'àrab, plasma aquestes casualitats i significa "allò que està escrit", referint-se a aquelles estranyes casualitats que a vegades ens succeeixen i que semblen inevitables, com si fos el destí que juga amb nosaltres.

D'aquí en sorgeix el nom de la pel·lícula i la seva relació amb el destí perquè a vegades està escrit que aparegui a la nostra vida una persona que la canviï completament. Així, aquesta història apte per tots els públics anomenada *Maktub* pretén ser una lliçó de vida que faci sentir bé a l'espectador i li faci recuperar les ganes de ser feliç. Paral·lelament, vol reflectir la lluita i el caràcter increïble d'aquests joves.

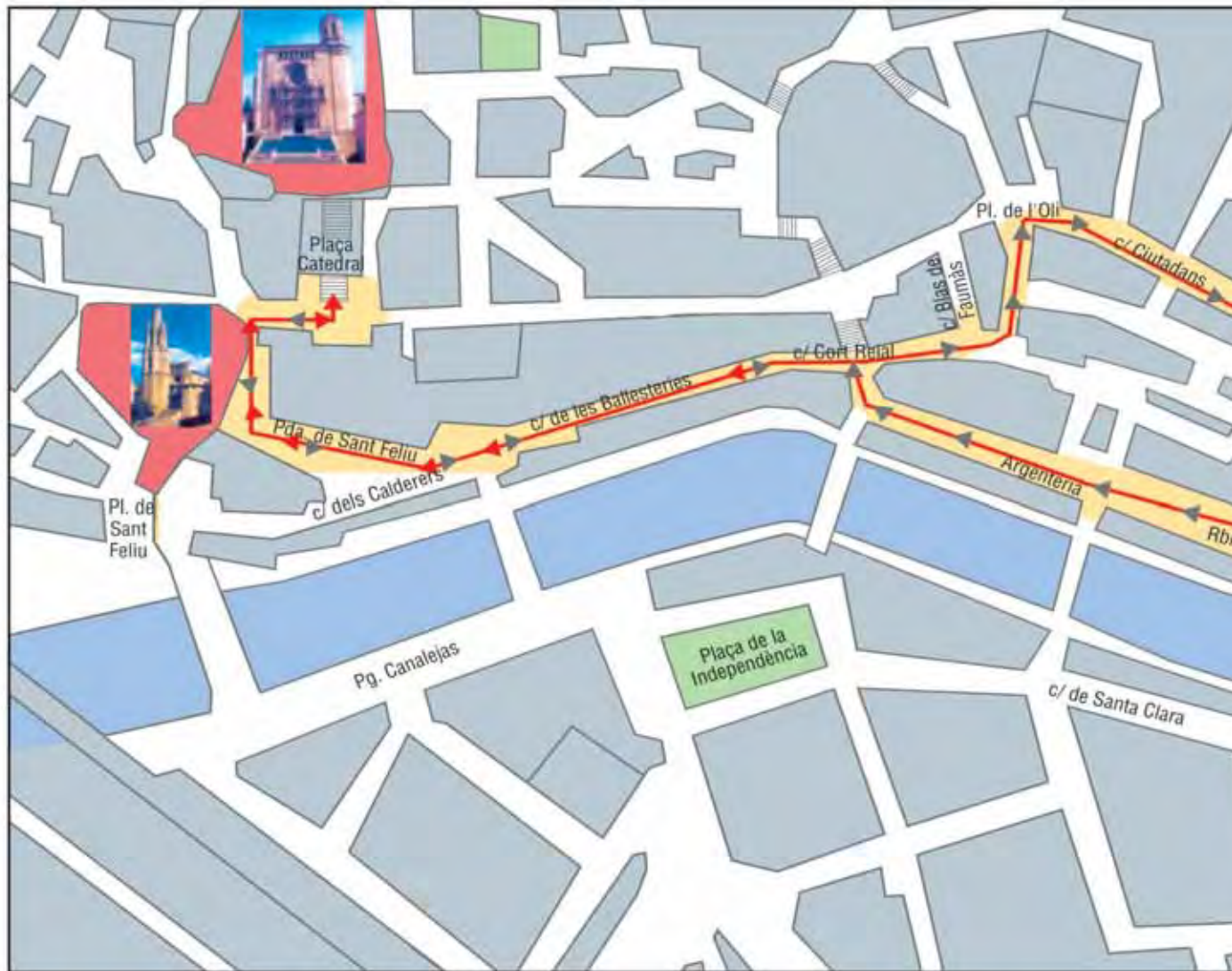
El repartiment està protagonitzat, entre altres, per Diego Peretti, Aitana Sánchez-Gijón, Goya Toledo, Rosa María Sarda, Amparo Baró i Enrique Villén.

Ordre de la Processó del SANT ENTERRAMENT

PROGRAMA 2013

- 1.- Maniple de Manaies
- 2.- Porrer
- 3.- Acòlits amb la Creu Processional i cirials
- 4.- Confraria de Jesús i els Nens (Pas de l'Entrada Triomfant de Jesús a Jerusalem)
- 5.- Orquestra Xarabanda Band (Secció de la Banda Bang-Girona)
- 6.- Confraria de Sant Honorat (Pas de la Institució de l'Eucaristia)
- 7.- Confraria de Sant Isidre Llaurador i Sant Galderic (Pas de l'Oració de Jesús a l'Hort de Getsemaní)
- 8.- Confraria de Jesús Crucificat (Pas de L'Ecce Homo) (Pas de la Caiguda de Jesús) Banda de Música dels Manaies
- 9.- Confraria del Silenci (Pas de la Trobada de Jesús amb la Mare de Déu)
- 10.- Confraria de la Santa Faç (Pas de la Trobada de Jesús amb la Verònica)
- 11.- Confraria de la Passió (Pas de l'Agonia de Jesucrist)
- 12.- Arxiconfraria de la Passió i Mort de Nostre Senyor Jesucrist (Creu d'Improperis)
- 13.- Banda de Música de Vilafamés (Castelló de la Plana)
- 14.- Arxiconfraria de la Puríssima Sang de nostre Senyor Jesucrist. (Imatge de Jesús Crucificat).
Confraria del Davallament
15.- (Pas del Davallament de Jesús)
Confraria de la Mare de Déu dels Dolors
16.- (Pas de la Dolorosa)
Confraria del Sant Sepulcre
17.- (Pas dels Perfums)
Grup percussió
- 18.- Guàrdia del Sant Sepulcre (Pas del Sant Sepulcre)
Cavallers de l'Ordre del Sant Sepulcre de Jerusalem
- 19.- Junta de Confraries de la Setmana Santa de Girona.
Presideix la processó el Sr. Bisbe acompanyat dels Canonges del Capítol de la Catedral, Consiliaris de les Confraries i altres preveres i diaques
- 20.- Escorta de la Guàrdia a cavall.

Itinerari de la PROCESSÓ DEL SANT ENTERRAMENT 2013

EN CAS DE PLUJA ES FARÀ UN ACTE A L'INTERIOR DE LA CATEDRAL

**DIVENDRES, 29 de MARÇ
A LES 10 DE LA NIT**

**PLAÇA DE LA CATEDRAL
PORTAL DE SOBREPORTES
PUJADA SANT FELIU
CARRER BALLESTERIES
CORT REIAL
PLAÇA DE L'OLI
CARRER CIUTADANS
PLAÇA DEL VI
CARRER ALBAREDA
PLAÇA CATALUNYA
AV. SANT FRANCESC
CARRER FONTANILLES
CARRER NOU
PONT DE PEDRA
RAMBLA DE LA LLIBERTAT
ARGENTERIA
BALLESTERIES
PUJADA SANT FELIU
PORTAL DE SOBREPORTES
PLAÇA DE LA CATEDRAL**

A l'església dels Dolors

Dies: 23, 24, 25, 26,
27 i 28 de març

• • •

Horari matins: d'11 a 13.30 h

Tardes: de 17 a 20 h

La Junta de Confraries de Girona, amb l'ànim de donar difusió, així com de popularitzar-los ha editat una sèrie d'objectes que exposa en aquesta pàgina i que es poden adquirir durant la Setmana Santa a l'exposició de l'església dels Dolors i a la parada que s'instal·larà el dissabte 23 de març, a la Rambla i el Divendres Sant, dia 29 de març, a la plaça de la Catedral.

Figures de fang que reproduïxen els diferents confreres. Hi ha figures pintades i sense pintar. Original dissenyat per l'artista gironina Ció Avellí.

Estoig recopilatori de tots els Pins dels diferents confreres que s'han editat.

Litografies signades pels diferents autors dels Cartells de Setmana Santa.

Sobres amb matal·segells oficials, concedits per la Direcció General de Correus i Telègrafs.

1- Manaia	9- Confrare de la Santa Faç
2- Porrer	10- Confrare de la Puríssima Sang
3- Creu Processional	11- Confrare de la Passió i Mort
4- Confrare Jesús i els Nens	12- Confrare de la Passió
5- Confrare Sant Honorat	13- Confrare del Davallament
6- Confrare Sant Isidre Llaurador i Sant Galderic	14- Confrare dels Dolors
7- Confrare Jesús Crucificat	15- Confrare del Sant Sepulcre
8- Confrare del Silenci	16- Guàrdia Noble
Confraria Sant Sepulcre

Tenen un preu de 2,40 euros, que es destinen a subvencionar els actes que s'organitzen. Es poden trobar a la Junta de Confraries, durant l'exposició a l'església dels Dolors o bé mitjançant les confraries. Moltes gràcies.

SETMANA SANTA GIRONA 2013

www.juntaconfrariesdegirona.cat

Concert Setmana Santa

PRIMERA PART:

Caballeros de Navarra
1492
Oregon

Ignacio Sánchez
John Glenesk Mortiner
Jacob de Haan

SEGONA PART:

Banda Sucre
La Maquina de Escribir
Piratas del Caribe

G. Orsomando
L. Anderson. Arr. JVD Heyde
Klaus Badelt

DIRECTOR: JOSE ANTONIO REBOLLAR SORRIBES

Amb la col·laboració de l'Associació de Restaurants de la Plaça Independència.

A CÀRREC DE LA BANDA DE MÚSICA **“LA LIRA”**
DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL DE LA ROCA DE VILAFAMÉS (Castelló)

DIRECTOR: José Antonio Rebollar Sorribes

DATA: 30 de març de 2013

LLOC: Plaça Independència - **HORA:** A les 12.00 del migdia

ORGANITZEN: Junta de Confraries de
Setmana Santa de Girona i el GEiEG

COL-LABORA: Ajuntament de Girona

En cas de pluja el concert se celebrarà al Centre Cultural La Mercè

**SETMANA
SANTA 2012**

Excel·lentíssim i Reverendíssim Sr. Bisbe de Girona, honorable Sr. batlle de Girona, il·lustríssim Sr. Delegat del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, senyors diputats i senador, Sr. President de la Junta de confraries, autoritats, senyores i senyors.

El pregoner que heu triat aquest any no creu que la processó del Divendres Sant de Girona sigui un acte cultural, ni un espectacle folklòric, ni cap tipus d'amenitat turística que anima les vacances d'aquests dies. Creu que és un acte religiós i que només es pot justificar com un acte religiós. És veritat que la història, el passat llunyà profund on arrela, confereix a la processó de Girona uns caràcters culturals pronunciats. És veritat que la nostra processó es desplega amb la vivor i la im-

perfecció, anava a dir gairebé amb la gatzara de les celebracions populars. També és veritat que per als no creients constitueix una manifestació potser in-tempestiva, com un acte folklòric amb fortors de càmbora.

Posats, doncs, a fer el pregó d'aquest acte religiós, que serà presidit pel bisbe de la diòcesi, la primera qüestió que es planteja és: Perquè la processó? Quin és el sentit religiós de la processó? Els que ja tenim alguns anys hem pogut veure moltes maneres d'anar a la processó. Hem vist, per exemple, els penitents descoberts de la processó, els qui sense ésser penitents hi van descalços, els qui hi van perquè han fet una prometença, els qui hi van per aguantar uns principis, els qui hi van pel gust de participar en un acte gironí tan insòlit. Hi pot haver-hi tants sentits més o menys religiosos de la processó com individus, i, per tant seria carregós fer una enquesta en aquesta direcció.

Per això m'ha semblat oportú d'exposar-vos un punt de vista possible sobre la processó. Un entre molts, inevitablement subjectiu. Un que no vol perdre mai de vista el sentit religiós de la processó, a dia d'avui.

Si algú de vosaltres llegeix el full parroquial, haurà remarcat que en la relació del santoral de cada setmana hi van apareixent els noms dels nombrosíssims sants enlairats als altars durant

el pontificat de Joan Pau II. Noms nous, frescos, encara desconeguts i poc divulgats, perquè el santoral tradicional ha anat al compàs del ritme lent dels segles. L'acceleració del ritme durant els darrers decennis ens ha agafat per sorpresa. Bé, ara hi ha sants nous de trinca a desdir, i cada diumenge en surten un grupat al full dominical.

Al costat d'aquesta florida de sants, darrerament s'han divulgat notícies preocupants sobre pecats de gent d'església, preocupants perquè es tracta de pecats lletjos, d'escàndols –és a dir, d'obstacles– greus contra la credibilitat de l'Església. Tinc notícia que darrerament hi ha hagut a Roma una reunió per a tractar i posar remei a aquest punt. Per desgràcia no és la primera vegada que s'ha organitzat un simposi, un sínode o un concili per atallar determinades conductes no santes de l'Església. El resum de tot això és que aquests darrers temps s'ha dibuixat amb nitidesa punyent una veritat molt vella, segons la qual l'Església és santa i pecadora a la vegada. És santa en i pel seu Cap, Jesucrist, i és pecadora en els seus membres, nosaltres.

Aleshores m'ha recordat que una vegada hom va preguntar a Josep Benet, historiador, polític i catòlic català conegut, en una entrevista que li van fer durant la Transició, què feia quan constata una conducta poc evangèlica de l'Església. I ell va dir: «Llegeixo l'evangeli».

Doncs he llegit l'evangeli. I abans d'obrir-lo, m'han aparegut, com en pantalla, aquelles pa-

raules de l'epístola als Hebreus referides a Jesús: Fou «provat en tot d'una manera semblant» a nosaltres «llevat del pecat» (He 4, 15). Hi ha un pas de l'evangeli on es veu que Jesús és posat a prova com nosaltres? I tant: És l'evangeli de les temptacions, el que obre cada any la celebració de la Quaresma.

Els evangelis sinòptics situen la narració de les temptacions després del baptisme de Jesús al Jordà, teofania i presa de consciència del Jesús històric de la seva relació amb l'esfera trinitària. I convé remarcar que tots tres evangelis diuen que és l'Esperit qui empeny Jesús al desert «per ser-hi temptat pel diable» (Mt 4, 1). En l'episodi de les temptacions, episodi inicial de la predicació evangèlica, la Trinitat hi és implicada, hi juga a fons. L'episodi recorda l'inici de la història humana, que també comença amb una temptació.

No és anodí ni simplement simbòlic que les temptacions les desencadeni Satan, el diable. En hebreu la paraula Satan significa “acusador”. Per a ésser fidels a l'etimologia hebrea i per a fer-nos entenedors, hauríem de traduir la paraula Satan per “fiscal”, amb perdó dels qui exerceixen aquesta magistratura. El fiscal és el qui interpel·la el delat i posa a prova la seva culpabilitat o innocència en els tribunals de justícia. D'alguna manera tots els homes som possibles delats davant Déu, tots estem permanentment delats, és a dir, deferits, situats davant la justícia divina, i cada dia la nostra consciència ens condemna o ens absol pels nostres actes, rectament o equi-

vocada, davant l'escomesa del o dels fiscals acusadors. Es comença a precisar el sentit de les paraules «provat en tot d'una manera semblant» a nosaltres. Jesús és provat per un fiscal perillós, per aquell que l'evangeli de Joan defineix com «homicida» i «mentider i pare de la mentida» (Jo 8, 44).

El diable de la narració de les temptacions és un fiscal subtil i informat, que coneix bé el dossier de Jesús. Per començar sap que és el Fill de Déu, i el tempta justament per aquí. «Si ets Fill de Déu, digues que aquestes pedres es tornin pans» (Mt 4, 3). Això és una temptació? Nosaltres estem acostumats a associar les nostres temptacions amb la perpetració de coses prohibides per la llei divina i àdhuc la major part de les vegades per la llei humana. Hi ha alguna llei divina que impedeixi al Fill de Déu convertir les pedres en pans? En què consisteix la primera temptació, la primera posada a prova, la primera fiscalització de Jesús?

Per altra banda, què vol dir «que les pedres es tornin pans»? A nosaltres aquestes paraules ens són familiars. Des de temps antics els castellans diuen: «Los catalanes de las piedras sacan panes». Als nostres observadors –no diré fiscalitzadors, encara que ho podria dir– de ponent no els va passar per alt que, acabada la colonització de les poques planures que hi ha a Catalunya, els catalans vam colonitzar la muntanya baixa mitjançant la tècnica de la paret seca. Gràcies a aquesta obra de titans, visible a tota la geografia del país, els catalans vam menjar pa, vam beure vi

i vam collir olives. Jo us convido a llegir les paraules de Mateu en aquesta perspectiva, perquè així entendrem, potser, de què va la temptació. El diable empeny el Fill de Déu a la promoció de l'home mitjançant la ciència i la tècnica, mit-

jançant la potenciació d'allò que en l'home és natural i innat: la dominació i transformació del món en profit seu, la conversió de l'inert en aliment, en energia, en potència. Satan posa davant Jesús una perspectiva humanística llépola i falaguera: Si ets Fill de Déu, per què no et lences a promoure l'obra de l'home?

Acabem de dir que el Fiscal és subtil. Fixeu-vos com s'ha sabut posar hàbilment en el terreny de l'acusació, és a dir, de la provocació. Confronta el Fill del Déu que ha creat l'home amb l'obra de la seva creatura. El Fill de Déu renunciarà a fer l'obra de l'home, renunciarà a liderar i a impulsar l'obra de qui sap treure pa de les pedres? No falta una certa lògica en l'al·legat diabòlic, que per això és una acusació, és a dir, una sacsejada de dalt a baix, una temptació.

La resposta de Jesús no és pas menys subtil: «Està escrit: L'home no viu sols de pa, sinó de tota paraula que surt de la boca de Déu» (Mt 4, 4). «No sols de pa» vol dir que també. El Fiscal té una part de raó, i Jesús, en bona lògica, la hi atorga. És cert que la naturalesa racional de l'home porta l'home a transformar el món, a viure en el món dominant-lo i extraient-ne els recursos que li permeten de sobreviure i de viure cada vegada millor. Jesús no nega el programa humanístic, l'extracció del pa a partir de les pedres, no condemna la construcció del món mitjançant la ciència i la tècnica humanes.

Es limita a dir que l'home no viu exclusivament en aquesta dimensió, sinó que viu «de tota paraula que surt de la boca de Déu». Jesús cita Deuteronomi 8, 3: «Et va afligir fent-te passar fam, però després t'alimentà amb el manà, que ni tu ni els teus pares no coneixíeu, perquè sàpigues que l'home no viu sols de pa, sinó de tot allò que surt de la boca de Jahvè». Per què Jesús posa en relació el pa que s'extreu de les pedres amb el manà? Tal com Déu dóna el manà al seu poble, és Déu qui ha donat a l'home la naturalesa que el duu a transformar el món, de manera que al capdavant sigui capaç de treure pa de les pedres. La creació és un do de Déu a l'home, com el manà era un do de Déu al seu poble, però la creació, com el manà, no esgota tot el que surt de la boca de Déu. En una paraula: L'home té davant seu una altra perspectiva, a més de la perspectiva de la seva aparició en el món i de la seva construcció del món. Té la possibilitat de

copsar, d'escoltar i de sentir-se interpellat per «tot allò que surt de la boca de Déu», per «tota paraula que surt de la boca de Déu».

Aquesta disjuntiva de Jesús en la primera temptació –el pa i la Paraula– em fa pensar en una altra disjuntiva evangèlica cèlebre: «Doneu al Cèsar el que és del Cèsar i a Déu el que és de Déu» (Mt 22, 21). Aquí tampoc no és negada la realitat i la validesa del món del Cèsar: «Doneu al Cèsar ...», sinó que el reconeixement dels drets d'aquesta realitat mundana serveix per a recordar els drets de Déu, diferents i per això mateix separats dels del Cèsar: «... a Déu el que és de Déu». Ni divinitzar el Cèsar, ni cesaritzar Déu.

Ara resumim: En la primera temptació de Jesús, el que intenta el Fiscal és portar el Fill de Déu a diluir-se en l'obra humana, en l'obra de la construcció del món de l'home. La resposta de Jesús és afirmar la relació de l'home amb el món diví sense negar la naturalitat, l'especificitat i l'autonomia de l'obra de construcció del món que és pròpia de l'home. Més encara, Jesús afirma vigorosament que l'home viu de totes dues realitats, bo i essent diferents, i aquest és el tret que les uneix: L'home viu, de veritat, en la mesura que aprèn a viure de totes dues.

Arribats a aquest punt, farem una anticipació. Recordem què diem en el parenostre? «El nostre pa de cada dia doneu-nos-el avui» (Mt 4, 11). No perdeu de vista aquest verset, perquè després hi tornarem.

En la segona temptació el gran Fiscal no perd res

de la seva subtileza. Ja que Jesús ha citat l'escriptura, ell demostrarà que també coneix aquest domini. A dalt d'un pinacle del temple, li diu: «Si ets Fill de Déu, llança't daltabaix, perquè està escrit: Donarà ordre als seus àngels i et duran a les mans, perquè els teus peus no ensopeguin amb cap pedra» (Mt 4, 6). El Fiscal cita el salm 91, verset 12, no obstant el fet que en el salm no es fa al·lusió a pinacles del temple ni a cap altra altura ni cingle. Passem de seguida a la resposta de Jesús: «També està escrit: No temptaràs el Senyor, el teu Déu». Jesús torna a citar el Deuteronomi, aquest cop 6, 16: «No poseu a prova Jahvè, el vostre Déu, com l'hi posàreu a Massà». Massà al·ludeix a Ex 17, 1-7, l'episodi de l'aigua que brollà d'una roca quan el poble d'Israel es moria de set; a Massà el poble escollit dubtà de Déu i de poc no apedrega Moisès. On és ací la temptació? Cap on apunta aquesta guerra dialèctica de versets escripturístics encreuats?

No us estranyeu si us dic que a mi aquest pas de l'evangeli m'ha portat sempre a pensar en el segon manament de la llei de Déu, manament poc en vista avui dia: «No juris en nom de Jahvè, el teu Déu, en fals» (Dt 5, 11). El segon manament corrobora el primer: «Estimaràs Déu sobre totes les coses». I el corrobora perquè prohibeix la manipulació frívola del nom de Déu per part del creient. Déu no es pot utilitzar, ni manipular, ni molt menys tergiversar, com fa el perjuri. El diable, doncs, suggereix a Jesús que banalitzí Déu fent literalment una pirueta, fent de Déu saltimbanqui. El diable, sempre subtil, no proposa pas que Jesús cometi

perjuri, que és una forma solemne de banalitzar el nom de Déu, només faltaria; al contrari, fins i tot cita un pas de l'Esclusiva on es tematitza la confiança en Déu; el diable tempta Jesús en el fons de la seva fe humana i l'atreu cap a la banalització religiosa de Déu. Puc fer i desfer, perquè Déu no em fallarà. El perjuri és un abús evident del nom de Déu. I una determinada confiança banal, frívola, purament humana, en Déu també és abusiva. Quan s'ha dit «Gesta Dei per francos», o «Gott mit uns», o altres coses equivalents, i s'ha pensat i obrat en conseqüència, malament. Déu no es deixa manipular per ningú; fins i tot per al just i per al Fill de Déu fet home resta transcendent i inescrutable.

El dia de Massà és el dia de la pèrdua de la fe, el dia de la vacil·lació en la fe, perquè a mi Déu m'ha de donar aigua, i si no me'n dóna apedrego el seu profeta! La fe banal, la banalització del religiós és el que més s'acosta a una apostasia i té com a conseqüència l'apedregament dels profetes. Ens duria molt enllà una anàlisi a la menuda de la resposta de Jesús; ens portaria a evocar la paràbola del fariseu i el publicà, a l'expulsió dels mercaders del temple i a la lliçó sobre interpretació de les Esclusives donada per Jesús als deixebles d'Emaús (Lc 24, 27). Ens portaria, també, a evocar la figura del gran Inquisidor de Dostoiewski, aquell gran manipulador de la figura de Crist. Recordem ara el que deia sant Pau en una síntesi brillant, i potser copsarem algun dels molts aspectes implicats en la segona temptació: «La lletra mata, l'esperit dóna vida» (2Cor 3, 6).

I ara dues anticipacions més. Diu el parenostre: «Sia santificat el vostre nom» i «Faci's la vostra voluntat» (Mt 6, 10). En tornarem a parlar.

No deixa d'ésser simptomàtic que en la tercera temptació, el gran Fiscal ja no tingui la precaució o la deferència de començar dient «Si ets el Fill de Déu ...». En les dues temptacions anteriors el temptador es posava en el terreny del temptat. En la tercera hi ha un canvi radical. Ara el provocador se situa en un terreny pretesament propi: «Llavors el diable se l'endugué amunt, li mostrà en un instant tots els reialmes del món i li digué: Et donaré tot aquest poder i la glòria d'aquests reialmes, perquè m'ha estat donat a mi i ho dono a qui vull; si tu, doncs, et prosternes al meu davant, tot serà teu» (Lc 4, 5-7).

El provocador del Fill de Déu ara es torna seductor. Es presenta com l'amo dels reialmes del món i de la seva glòria, i diu que els dóna a qui vol, és a dir, a qui l'adora. L'evangeli de Joan insistirà en el caràcter mentider del diable i en el seu caràcter conflictiu, perquè «des del principi era homicida i no es va mantenir en la veritat» (Jo 8, 44). Però d'alguna manera el diable diu una veritat quan afirma que els regnes del món i la seva glòria són el seu domini. Per què això no deixa d'ésser cert? Fixem-nos atentament en la darrera paraula que diu: «Si m'adores». Què vol dir adorar? Quan llegim en els llibres d'història que tal poble adorava tal o tal altre déu, entenem que seguïen i feien el que aquells déus deien i volien. Satan vol ésser adorat. Vol ésser reconegut Déu

... del món. És la proposta extraordinària que fa a Jesús. Té algun sentit tot això?

La proposta dels regnes del món i de la seva glòria apunta al desig. Quin és el cor humà que no desitgi els regnes del món i la seva glòria? Qui no vol tenir el poder, la riquesa, l'honor i la glòria? Per què lluitem, si no, els homes? El desig de l'home, ja ho va fer remarcar sant Agustí, és infinit, res del món no el sacia. I és així perquè la llibertat és infinita, la capacitat de voler és infinita. Ramon Sibiuda, filòsof català medieval i home d'una gran agudesa especulativa, ho va deixar dit d'aquesta manera: «Per la seva llibertat, l'home toca Déu». En el pla natural hi ha quelcom en comú entre Déu i l'home, amb totes les reserves derivades de la diferència radical entre el Creador i l'ésser creat.

Sobre la llibertat, la voluntat i el desig hi hauria tant a dir que no acabaríem mai. Recordem breument el novè i el desè manaments de la llei de Déu: «No desitgis la muller del teu proïsme. No desitgis la casa del teu proïsme, ni el seu camp, ni el seu criat, ni la seva criada, ni el seu bou, ni el seu ase, ni res que li pertanyi» (Dt 5, 21). Les lleis humanes prohibeixen tantíssimes coses, però no prohibeixen i potser seria ridícul que prohibissin el desig. En canvi, la llei divina prohibeix el desig d'allò que és d'un altre, perquè el desig d'allò que és d'un altre és a la base del problema número u de les societats humanes: la violència interna i externa.

En les dues temptacions anteriors, Jesús barrava el pas a una divinitat que es resol en l'home i a una di-

vinitat banal, feta a la mida individual del creient, de joc de mans, en el fons intranscendent. En les dues primeres temptacions el diable tracta de disminuir, d'atenuar, de diluir la veritat de la divinitat ocultant-la darrere unes calitges humanes, simplement mundanals i humanístiques, fins i tot religioses. En la tercera temptació hi ha un avenç cap a la substitució decidida de Déu pel seu contrari, per algú que vol ésser adorat, seguit i imitat en substitució de Déu, per algú que només pot exhibir com a domini propi –i encara mentint– el desig dels regnes del món i la seva glòria.

En quin sentit, doncs, els regnes del món són el domini de l'Acusador i del Seductor? En el sentit que ell és incapaç de crear res amb els seus recursos propis i només es pot perpetuar parasitant l'ésser creat lliure per Déu, l'únic que pot diluir i banalitzar la veritat de Déu, substituint-la amb un ídol qualsevol. Quan l'ídol és el desig, la infinita i incontrolada capacitat de l'home per a desitjar les coses més desafortades, començant per les coses dels altres i la vida dels altres, en la societat s'hi instal·la la mentida i la violència. Recordem altre cop el que deia l'evangeli de Joan sobre el diable: «Ell des del principi era homicida, i no es va mantenir en la veritat, perquè no hi ha veritat en ell. Quan profereix la mentida, parla del que és seu, perquè és mentider i pare de la mentida» (Jo 8, 44). «Des del principi» vol dir aquí des de la sang d'Abel, a l'inici de la història dels homes, inaugurada per l'engany a Eva i pel crim de Caïm. La resposta de Jesús, citant altra vegada el Deuteronomi, és tallant: «Ves-te'n Satanàs! Que està escrit: Adora-

ràs el Senyor, el teu Déu i només a ell donaràs culte» (Mt 4, 10).

I ara permeteu-me una tercera anticipació, sobre la qual tornarem de seguida: «Vingui el vostre regne» (Mt 6, 10).

L'evangeli de Lluc tanca la narració de les temptacions amb una frase enigmàtica: «El diable s'allunyà d'ell fins a una altra oportunitat» (Lc 4, 13). Els evangelis exposen que en altres moments Jesús es va sentir temptat. No ens aturarem pas a veure com ni perquè o per qui. Ens quedarem amb la lliçó que fou provat com ho som nosaltres. I fou provat en el que tenia de més íntim: La seva peculiar relació amb Déu i la seva missió en el món entre els homes. Fou temptat per un messianisme humà, mundà, passatger. Era de la família de David i com a tal era interpellat a vegades. Quan alguns exaltats el volien fer rei, va haver de fugir (Jo 6, 14-15). Fou temptat per l'exercici d'una religió banal; fou temptat per l'ambició i pel desig de tot el que es pot desitjar: els regnes del món i la seva glòria. Home com nosaltres, tot el que ens sacseja el va sacsejar. Però, a diferència de nosaltres, va rebutjar les temptacions.

I ara ha arribat el moment de repescar les anticipacions d'alguns versets del parenostre que m'he permès d'intercalar abans. Perquè em sembla que el parenostre, l'oració que va inventar i que ens va ensenyar Jesús, procedeix de l'experiència de les seves temptacions.

En l'oració l'home se situa davant Déu i hi parla, generalment per demanar. El parenostre, en canvi, comença demanant a l'inrevés. En les tres primeres peticions demanem pels interessos –si passa la paraula– del nostre Interlocutor: «Sia santificat el vostre nom, vingui el vostre regne, faci's la vostra voluntat». El ressò de les temptacions de Jesús m'hi sembla evident. Santificar és posar a part, consagrar, mantenir intacte, preservar net i pur quelcom; en el parenostre és una al·lusió a la intangibilitat, a la transcendència de Déu, al fet que Déu és com és i no com a nosaltres ens aniria bé que fos. Aquell a qui amb confiança anomenem Pare no es deixa banalitzar, no es deixa manipular ni relativitzar, no es pot fer servir per als nostres interessos mesquins, molt menys per als nostres desitjos desenfrenats. La fe és l'entrega total a una voluntat que no és la nostra, és una actitud que no sabem on ens portarà ni per quins camins. A Getsemaní el «Faci's la vostra voluntat» assoleix el seu punt més agut i més dur. La qual cosa no obsta perquè Jesús hi manifesti també una actitud afectiva, exactament filial.

Quan Jesús predicarà el Regne de Déu en paràboles, dibuixa unes panoràmiques ben peculiars. Fixem-nos en la paràbola del sembrador: Hi ha de tot. El qui no hi entén res i escup la llavor; el qui acull amb alegria el Regne, però sucumbeix a la primera dificultat; el qui escolta la paraula, que resultarà infructuosa per les preocupacions d'aquest món i les seduccions de la riquesa; finalment hi ha els qui donen fruit, l'un poc, un

altre mitjanament, un altre cent per cent (Mt 13, 1-8). En el Regne, doncs, la regla és la varietat, el pluralisme en acció. Però des del camí endurit on la paraula no penetra fins a la terra que lleva el cent per cent, passant per tots els intents i mediocritats intermedis, tots estem dins el cercle del Regne. Les paràboles dibuixen un Regne presidit per la paciència de Déu, per la reserva expressa que fa Déu de la seva facultat de judicar, per la tolerància del jull entre el blat (Mt 13, 24-30), per l'expectació de l'obra secreta del llevat en la farina (Mt 13, 33-35). Recordem la paràbola del propietari que surt a llogar treballadors per a la seva vinya; pagarà igual als llogats a darrera hora com els qui han treballat tot el dia (Mt 20, 1-16). Certament no és pas el regne de l'economia i de la justícia humanes. És una altra cosa, un altre regne el que demanem que vingui en el parenostre. Això sí: Segur que no té res a veure amb cap dels regnes del món i les seves glòries, aquells regnes i aquelles glòries que Satan considera el seu domini i que proposa com objecte del desig. Ahir com avui, en aquests regnes hi campen la mentida i l'homicidi sistemàtic –amb derivacions inquietants cap al genocidi–, i per això nosaltres els creients, seguint Jesús, ens interessem per un Regne presidit per uns altres valors i demanem que vingui.

La singularitat de les tres primeres peticions del parenostre encara apareix amb més relleu, sobre el fons de les temptacions de Jesús, si ens fixem que no són pròpiament tres peticions, sinó tres preses de posició davant cadascuna de les tres

temptacions, segons l'ordre que tenen en l'evan-geli de Mateu. Són un acte de fe, un acte d'esperan-ça i un acte de caritat. Un acte de fe en el Déu que no veiem ni podem comprendre ni ens és lle-gut de diluir, banalitzar o manipular; un acte d'es-perança en l'expectativa de la seva acció en el món i un acte de caritat, d'adhesió als seus desig-nis. Tendim a pensar que des del punt de vista re-ligiós Jesús ho tenia tot resolt. No. Home com nosaltres, ell també ha adquirit la pràctica de les virtuts enmig de dificultats i en plena lluita, «ha estat provat en tot».

La segona part del parenostre comença amb la petició del pa: «El nostre pa de cada dia doneu-nos-el avui» (Mt 6, 11). Per què abans m'he per-mès de posar en relació aquest verset amb la temptació de la conversió de les pedres en pans? Jesús ensenya a demanar el pa de cada dia, per-què, per bé que l'home és lliure, la creació resta un do de Déu, i l'actitud del qui viu «de tot allò que surt de la boca de Déu» és de rebre-la com a tal do, la qual cosa implica una ètica. Certament que a l'home li és possible construir el món sense viure de la paraula que surt de la boca de Déu. L'home és lliure i pot rebutjar la paraula de Déu, i Déu i tot. Certament que tenim davant els ulls moltes verificacions d'aquesta possibilitat, amb episodis extrems! Hem d'evocar la crueltat dels sistemes totalitaris i l'extermini de tot allò que re-presenta el pluralisme racial, cultural, polític i so-cial, o de tot allò que representa un obstacle a cobejances inconfessables? En l'escenari de les

bogeries humanes, no hi busquéssim pas la pa-ciència, la tolerància i la justícia del regne de Déu.

Per això, sens dubte, la petició següent del pare-nostre és el perdó. La religió cristiana és la del perdó. El Crist pasqual, el Crist que dona l'Esperit ja des de la creu (Jo 19, 30), és el mateix que con-fereix als apòstols la facultat de perdonar els pe-cats (Jo 20, 22-23). Redempció és reconciliació de Déu i l'home. En el parenostre demanem el perdó de Déu i la reconciliació amb els altres- «així com nosaltres perdonem els nostres deutors»-, per-què tot és gràcia, la gràcia és do de Déu i Déu vol ésser pregat per l'home, aquesta creatura que ha dotat amb la llibertat de rebutjar-lo. Ens portaria molt lluny matisar degudament totes aquestes afirmacions, perquè la temàtica és d'un pes es-pecífic molt fort. Només una postil·la: Sense perdó, on seria el Regne? I una altra postil·la en forma de pregunta: Els regnes de la terra perdonen?

Les dues darreres peticions del parenostre són tan explícites que parlen per elles mateixes: «No permeteu que caiguem en la temptació, ans des-lliureu-nos del Maligne» (Mt 6, 13). El parenostre s'ha forjat en la lluita de Jesús contra les seves temptacions.

La nostra litúrgia ha multiplicat les oracions en proporcions gairebé inconcebibles. Si es reunis-sin totes les oracions que ha anat produint la pràctica de les celebracions cristianes comunes,

s'omplirien gavaldals de volums. Si a aquestes hi ajuntéssim les oracions que han nascut ací i allà en àmbits més restringits, no solament els oficiosos, sinó també els privats, els particulars i àdhuc els del món que ronda la superstició, no sé on aniríem a parar. Jesús ens va ensenyar una sola oració. Aquest vespre m'ha semblat oportú compartir amb vosaltres el meu convenciment que el parenostre Jesús el va viure intensament abans de formular-lo. És l'oració de qui es troba temptat en els termes en què diuen els evangelis que Ell ho fou. Fou temptat en les formes principals de deturpar la imatge de Déu, de dissoldre-la en el pur humanisme, de banalitzar-la fins a l'extrem de substituir el regne de Déu pels regnes del món i les seves glòries. El parenostre afirma vigorosament tot el contrari de les propostes del gran Fiscal; per això opino que l'oració de Jesús es forjà en l'experiència de l'escomesa de la temptació. Jesús la va patir i la va tipificar, mentre aïllava i rebutjava la temptació. El parenostre és l'oració del Jesús temptat i l'oració que ens ensenya a nosaltres, pobres homes temptats i pecadors. I crec que l'hauríem de saber resar tenint en compte que abans d'ésser resada fou conquerida a pols per aquell qui fou «provat en tot d'una manera semblant» a nosaltres «llevat del pecat» (He 4, 15).

Divendres anirem a la processó. Farem memòria de la passió i de la mort en creu de Jesús. Farem una caminada pels carrers de la ciutat confessant la nostra fe, les nostres conviccions, el nostre arrelament en la cultura i la tradició

cristianes de Girona. Agraïm als responsables polítics de la ciutat les facilitats que donen als creients per a celebrar aquest acte religiós. I vosaltres, membres de les confraries i conciutadans cristians que anireu o assistireu a la processó, cadascú amb la seva idea, amb les seves intencions, amb la seva devoció i amb les seves dificultats: La processó és una celebració. Celebrem la passió de Jesús, la seva gran prova, que ja havia començat al desert amb les temptacions. Recordeu el que hem llegit al principi: «Aleshores Jesús fou conduït per l'Esperit al desert per ser-hi temptat» (Mt 4, 1). Les temptacions, com la passió, formaven part del disseny diví. També les nostres temptacions estan en el disseny diví, perquè Déu ens ha creat lliures. Som tan lliures que fins i tot podem deixar deteriorar en nosaltres mateixos la idea i la imatge de Déu fins al punt de fer-la irrecognoscible i banal, fins al punt de fer exclamar: «Déu ha mort». Podem encara preferir la mentida i l'homicidi –directe, induït, tolerat, dissimulat– en comptes d'altres valors i ja no diguem dels valors evangèlics. I també podem dir amb tota llibertat: «Els altres són l'infern». Per sota de les vestes i dels capirots, en la consciència de cadascú, es desplega el drama de les nostres opcions.

Quan l'evangeli de Joan afirma que el diable és mentider i pare de la mentida (Jo 8, 44), em treu un gran pes de sobre. No és veritat que els regnes del món i les seves glòries siguin d'ell, com el diable afirma abusivament. Al món hi ha certament homes parasitats pel mal, però els homes de bona voluntat també hi són. Paradoxa del Regne: tots hi som inclosos. El parenostre, en demanar el perdó, posa

tothom en contacte, tothom que accepta el do del perdó i tothom que vulgui la reconciliació. És la presència activa del Regne, que actua com el llevat, transformant discretament la farina per dins. Quan avui homes de races diferents, de religió diferent, de cultures diferents i distants promovem els drets humans i en denunciem la conculcació onsevulla que es produeixi, potser estem en expectativa del Regne, aquella expectativa on ens posa l'oració de Jesús: «Vingui el vostre regne». El món, el nostre món, no és inexorablement el domini i el patrimoni del nostre Acusador. És el món que ens ha estat donat perquè el construïssim tan bé com puguem i sapiguem i d'acord amb tot allò que surt de la boca de Déu. És el kairós, l'oportunitat, l'ocasió. El cristià és convidat a participar-hi, ens hi empeny el parenostre, l'oració conquerida agònicament pel seu autor i donada a nosaltres perquè no perdem de vista les perspectives de les temptacions de veritat ni l'exemple del qui les va superar.

La processó arribarà a l'escalinata de la catedral i omplirà els seus replans. És el moment màgic de la processó, quan concentra la vivacitat de la seva plàstica en aquell espai solemne que sembla esperar-la tot l'any. Els manaiés faran espurnejar els escalons, mentre el Sant Crist baixa a tambor batedent enmig del silenci nocturn. La lluna pasqual, la lluna del mes de Nissan, traurà el seu ull darrere l'ombra del campanar. Nosaltres no ens hi fixarem, però a la façana de la catedral, entorn i sota la rosassa, hi ha les tres estàtues del parenostre, les úniques estàtues que hi són des de sempre: la fe,

l'esperança i la caritat. La fe és al centre, amb els ulls embenats, amb un calze a una mà i una creu a l'altra. És la fe de Getsemani? No ho sé. El que sé és el que podem saber tots: Creure no és veure, ni és una frivolitat. La façana de la catedral, des de sempre, no ha dit cap mentida. Quan la processó hi arribi, es cantarà el «Crec en un Déu». És el que toca, davant l'estàtua de la fe que ens interpel·la tot l'any. Tot és tan simple que sembla mentida. El cant, l'estàtua, la catedral, l'escalinata, nosaltres: Tot dimana de les tres confessions vigoroses de Jesús: «Sia santificat el teu nom, vingui el teu Regne, faci's la teva voluntat». Fe, esperança, caritat.

De les temptacions al parenostre, del parenostre a les tres virtuts teològiques, aquest m'ha semblat que podria ésser un itinerari i un sentit religiós de la nostra processó. Gràcies per haver-me convidat a compartir amb vosaltres aquestes reflexions.

1. Viacrucis
2. Diumenge de Rams
3. Missa de Passió
4. Manaies
5. Confraria Jesús i els Nens
6. Confraria de Sant Isidre Llaurador i Sant Galderic
7. Confraria de la Passió
8. Confraria Davallament
9. Junta de Confraries
10. Presidència Junta Confraries
11. Pujada Creu de la Passió i Mort de nostre senyor Jesucrist

-1-

-2-

-3-

-4-

-5-

-6-

-7-

-8-

-9-

-10-

-11-

COL-LABORACIONS

Aquest any, com molt bé sabeu, el papa Benet XVI ha demanat a tota l'Església que celebri un any dedicat a la Fe. Una oportunitat per a aprofundir en la nostra fe, en la coincidència dels 50 anys del començament del Concili Vaticà II i dels 20 anys de la publicació del Catecisme de l'Església Catòlica. Tant el Concili com el Catecisme són dos instruments ben actualitzats per a ajudar-nos a aprofundir la nostra fe i fer-la més ferma i més apostòlica.

Així doncs ja es veu que se'ns demana un doble esforç: per una part **enfortir la nostra pròpia fe**, fent-la més sòlida, més raonada, més viva. No n'hi ha prou amb els coneixements que vam adquirir en la catequesi quan érem petits. Convé posar-nos al dia. Ens convé saber donar raó de la nostra esperança. Per això llegir-se els textos del Concili i del Catecisme ens ajuden a la renovació i en aquest aprofundiment de la nostra fe, que el Papa desitja i el nostre món necessita.

El segon esforç ha de ser el de **comunicar la fe**. La fe és dinàmica, missionera, universal. Quan hem descobert el valor de la nostra fe acceptada i viscuda, no podem deixar d'anunciar-la. Per això ens hem de convertir en apòstols, missioners, testimonis de la fe. Potser no predicarem amb la paraula, que també, però sempre podrem predicar amb l'exemple. També aquí arriben les exigències de la *nova evangelització*, i nosaltres n'hem de ser instruments.

Aquests dos esforços que se'ns demanen en l'Any de la Fe, entren de ple en els objectius de les nostres Confraries.

Com a Confreres tenim l'obligació de ser **persones creients**. En el si de cada Confraria s'ha de procurar per tots els mitjans que tot els seus membres siguin cristians convençuts. Que no siguem creients per tradició o per inèrcia, sinó fermes en la nostra fe i arrelats en l'esperança cristiana.

Però també és missió de les Confraries i de cada confrare en particular, ajudar a estendre aquesta fe. Els passos de la processó del Divendres Sant, són magnífics exemples de **portar la fe al carrer**. Proposem-nos de contemplar-los i d'explicar-ne el sentit més profund, el missatge evangèlic que les imatges proclamen. Sovint la contemplació de cada imatge suscita preguntes i interrogants i ens interpel·len en les nostres vivències més profundes. Ajudem a què tothom les descobreixi i a respondre a les preguntes que ens facin.

Aquesta serà la nostra millor aportació, en aquest any de la Fe, al servei del nostre món. Aquesta podrà ser la nostra contribució a acomplir els objectius proposats en aquest any de la fe.

Joan Baburés i Noguer

Canonge Arxiprest de la Catedral
i Consiliari de la Junta de Confraries

El passat dia 5 d'octubre de 2012 es van presentar, a l'església dels Dolors, els dos darrers quadres restaurats: *El Camí del Calvari* (quart Dolor de la "Corona Dolorosa") i *La Crucifixió de Crist* (cinquè Dolor). L'acte va ser presidit pel director general de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, Sr. Joan Pluma; el vicepresident de la Diputació de Girona, Sr. Xavier Soy; el bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo; el president de la Congregació, Sr. Francesc Cayuela, i l'alcalde de la ciutat, Sr. Carles Puigdemont. A l'acte també van assistir-hi unes dues-centes persones representants del món polític, cultural i social de Girona, així com membres de les diferents confraries de la ciutat.

Amb aquesta presentació es dona per finalitzat el procés que es va iniciar l'any 1998 per la presidenta de la Congregació, Sra. Maria Josep Cayuela, amb la restauració del quadre *La Fugida a Egipte* (segon Dolor), que es va presentar l'any 2000. Després d'un període de temps, el 2007 es va reprendre el projecte amb l'obra *Jesús entre els Doctors* (primer Dolor). L'any següent es va restaurar *La Presentació de Jesús al Temple* (tercer Dolor). I el 2010 es va presentar *L'Enterrament de Crist* (sisè Dolor).

Les sis teles han estat estudiades en el seu vessant tècnic, artístic i històric pels tècnics del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC) del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i pel professor i doctor en Història de l'Art de la Universitat de Girona, Francesc Miralpeix, que després de diversos estudis i recerques ha revelat que l'autoria d'aquestes obres no correspon, com s'havia atribuït fins ara, a Joan Carles Panyó, sinó que correspon al pintor Marià Colomer i Parés (Vic, 1743-1831).

Les obres de les quals parlem van ser realitzades a principis del segle XIX. La tècnica pictòrica emprada és pintura a l'oli sobre tela i les dimensions de totes elles són de 4,60 metres d'amplada x 3,60 metres d'alçada. Abans de la restauració portada a terme al CRBMC de l'obra *El gran dia de Girona*, els quadres més grans que s'havien restaurat en aquest centre eren els esmentats anteriorment. Val a dir que, abans de la restauració, el seu estat era molt lamentable a causa de les vicissituds provocades pel pas del temps: Guerra del Francès, incendis, Guerra Civil, etc. Ara, els sis quadres estan situats als laterals de la nau central de l'església de la Mare de Déu dels Dolors de Girona.

En el seu vessant religiós, el significat d'aquests quadres rau en el fet de formar part del Misteri dels Set Dolors de la Mare de Déu, juntament amb l'escultura de *La Pietat* ubicada a l'altar major de l'església dels Dolors de Girona.

Aquest projecte de restauració ha arribat a bon port gràcies a moltes ajudes i col·laboracions. Cal destacar el finançament d'aquestes restauracions i obres de millora a l'església de l'Ajuntament de Girona, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Girona, així com la participació desinteressada de moltes empreses, particulars, voluntaris i congregants. També cal posar en relleu la gran tasca desenvolupada pels tècnics restauradors del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya. En aquest moment, totes aquestes obres poden ser visitades pel públic i resten al servei de la ciutat.

Francesc Cayuela i López

President de la Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Girona

RESTAURACIÓ DEL SANT SEPULCRE

COL·LABORACIONS

En primer lloc, vull donar les gràcies a la Sra. Rosa Domingo. Sense ella no hagués estat possible la restauració del Pas del Sant Sepulcre de la Confraria del mateix nom. El pressupost era molt justet però amb il·lusió, insistència i ganes de fer les coses ben fetes, es va tirar endavant.

L'esforç de fer una peça tan important de la processó de Setmana Santa era un bon al·licient.

El procés va ser llarg i laboriós. El primer pas consistí en desmuntar els àngels: amb una grua a punt van ser traslladats al taller. El segon pas, per a mi el més màgic, és el de mirar-los i remirar-los fins a captar el que les obres em transmeten. Al nostre món esperem fins que les peces parlen i és llavors que podem començar a interpretar.

Tenim el seu permís i el procés flueix per si mateix. Aquesta és la màgia de l'art de la restauració.

Els àngels contenen una ànima de fusta. Les bones peces es feien senceres, d'un sol tronc tallat. El procés passa per diverses fases: desparasitar, netejar, tancar esquerdes i forats, colors, pigments, veladures per matisar i vernissos resistents a la intempèrie.

La base dels àngels va ser molt difícil de refer, ja que l'ànima de la peça estava desfeta, però ja els tenim a punt de volar ! Preciosos!

Ara faltava però, el Sant Sepulcre. En condicions molt més difícils, enfilada damunt del pas, ens hi posem! Preparem pastes per les esquerdes, es pinta, s'aplica vernís per protegir-lo de la humitat de la Setmana Santa Gironina.

Tornen els Àngels a l'Església dels Dolors però sembla com si no volguessin tornar a lloc. La fusta té vida, es rebel·len, però són àngels i ho aconseguim!

Agraïments: Jaume Santacana, Josep Gorgoll, Xavier

Gorgoll, Agustí Amaya, Tete Hugas i Establiments Cucut per la seva col·laboració desinteressada.

Margarida Simón – restauradora
margasimon@gmail.com

La secció del Centre d'Estudis d'enguany compta amb dos interessants articles. El primer, que l'ha elaborat la Sra. Núria Prat i Grau, porta per títol *"El Sant Enterrament de Damià Campeny: la magnificència d'una obra restaurada"*. El segon és del Sr. Joan Bataleu i Gelada i es titula *"El setè dolor de Maria i el Sant Sepulcre de Palera"*. Una i altra aportació resulten d'allò més interessants en tant que ens situen en la vivència de la Fe que tingueren els nostres avantpassats, ja sigui aquells qui van viure la religiositat popular d'aquelles processons a l'entorn del Misteri del Sant Enterrament amb la concreta intervenció de l'Arxiconfraria de la Sang, situada a la barcelonina església de Santa Maria del Pi, o ja sigui en aquells creients que, a través de la devoció en el Sant Sepulcre, han viscut, manifestat i compartit la seva experiència religiosa a l'entorn de la basílica de Palera.

És a la llum de les enriquidores reflexions i experiències, que des del passat mes d'octubre ens aporta l'Any de la Fe, que podem tornar a reflexionar i fer major incís en com vivien els nostres avantpassats la fe i la tradició per Setmana Santa amb els concrets instruments de catequesi, com ara els passos de Setmana Santa i la dedicació que tingueren en indrets tan emblemàtics com el Sant Sepulcre de Palera.

Interès tan gran que, en els nostres dies, ha suposat no voler perdre'ls sinó recuperar i restaurar els mateixos elements materials amb els que també avui ens poden ajudar a exterioritzar la religiositat i la vivència de la nostra fe d'una manera més sentida i més popular tal i com la visqueren antigament. És en aquest sentit que, de la lectura de la carta apostòlica "porta fidei" del papa Benet XVI podem anar més enllà en llegir-hi que: *"Amb el seu amor, Jesucrist atreu cap a ell els homes de cada generació: en tot temps, convoca l'Església i li confia l'anunci de l'Evangelí, amb un mandat que és sempre nou"*.

Ramon Muntada i Artiles
Director del CESS Girona

LA MAGNIFICÈNCIA D'UNA OBRA RESTAURADA

El Gremi dels Revenedors de Barcelona, encarregà el 1816 a Damià Campeny (Mataró, 1771–Barcelona, 1855) realitzar el pas del “Sant Misteri: Dipòsit del Senyor al Sepulcre”, que haurà de tenir enllestit en el termini d’un any. Sortirà per primera vegada en processó el Dijous Sant de l’any 1817 de l’església de Santa Maria del Pi.¹

El pas, de dimensions 353x160,5x238,5 cm, està format per cinc escultures de fusta policromades i un taüt de fusta dipositat a sobre d’una rocalla realitzada amb suro; tot recolzat en una base, que es revestia per un túmul de fusta de color negre amb decoracions de fusta tallada i recoberta amb fulls metàl·lics d’or fi i d’argent. S’intercalen uns relleus de talla daurada amb la imatge de Fama, que narra la història de la vida de Jesucrist.

Campeny va concebre les figures del pas –la Mare de Déu, Nicodem, Sant Joan, Josep d’Arimatea i la Magdalena– que fossin desmuntables. Estan realitzades amb fusta de pi i no són massisses de cap a peus, sinó que una part del pit ha estat buidada i ajuntada a les cames mitjançant uns llistons de fusta, que romanen ocults pels drapejats dels vestits que les embolcallen. Segurament aquesta manera d’executar-les ve donada pel fet de voler alleugerir-les. Per exemple, la Mare de Déu pesa 35,5 Kg i el conjunt del pas un total de 350 kg.

La tècnica emprada per a confeccionar els vestits de les figures consistia, un cop tallat i cosit el patró de roba, en banyar-les amb una cola animal dissolta en aigua calenta, a la qual es va afegir una càrrega. Seguidament es vestien les figures i l’artista treballava el drapejat mentre estava humit i era flexible, abans que s’assequés i quedés encatronat. En la cintura dels vestits, la tela apareix lligada amb un cordonet que estreny la roba i que posteriorment quedava tapat per la faixa. També s’ajuda amb petites puntes de ferro, que es troben per totes bandes dels drapejats i servien per a subjectar la tela amb la finalitat de modular els plecs i aconseguir els efectes desitjats.

Les parts de fusta massissa de les figures estan policromades amb colors a l’oli, mentre que els vestits o túniques estan acolorits amb pigments aglutinats amb una cola animal. Cada peça de roba és d’un color, format per una única capa pictòrica, sense matisos ni veladures. Per exemple, el vestit de Sant Joan de color blau està pintat amb blanc de plom barrejat amb blau

¹ Tintó i Sala, Margarita, “*Els Tenders revenedors de la ciutat de Barcelona*”, Barcelona, 1991, pàg. 74

² Les anàlisis han estat realitzades al Laboratori del MNAC per Núria Oriols

Detalls de la figura de Sant Joan durant el procés de neteja.

Detalls de la Magdalena i de Sant Joan durant el procés de neteja dels drapejats.

Detalls de la figura de Sant Joan durant el procés de neteja.

El pas del "Sant enterrament" en l'exposició "El museu explora" del MNAC (gener 2013)

de Prússia; el vestit de Nicodem de color vermell està realitzat amb una barreja de blanc de plom i de vermells (laca vermella, vermelló i mini).²

Els ulls de les figures són de pasta vítria, amb acabats de pintura a l'oli, recoberts per un estrat de cera.

En ocasió de l'exposició: "El museu explora. Obres d'art a examen"³ s'han dut a terme les intervencions de conservació-restauració del pas.⁴ L'obra presentava acumulació de brutícia i un important recobriment d'estrat resinós alterat, de color marronós que distorsionava totalment la gamma cromàtica de la policromia. La base del pas era inestable i es va reforçar amb una estructura tipus graella. Principalment en el túmul es feia palesa la presència de forats produïts per insectes xilòfags i com a prevenció, es va sotmetre l'obra a la càmera d'anòxia. Després, es van obtenir els forats de xilòfags amb cera verge acolorida. Per al procés de neteja de la superfície policromada, es va seguir la metodologia de treball del sistema Cremonesi; emprant solucions aquoses i dissolvents volàtils a base d'hidrocarburs aromàtics aplicats amb gel. Com a protecció final es va aplicar una dissolució de vernís molt rebaixada.

L'exposició, ha estat l'ocasió idònia per a recuperar aquesta obra artística que des del seu ingrés al MNAC, el setembre de 1999, sempre havia estat emplaçada a les reserves. Actualment, s'estan duent a terme les gestions perquè un cop finalitzada l'exposició, l'obra es cedeixi en dipòsit a l'església de Santa Maria del Pi de Barcelona i pugui ser contemplada pel públic. Ha estat doncs una manera de reivindicar una obra poc habitual en la trajectòria d'un artista de qui, Josep Pla,⁵ es lamentava de l'oblit en que va caure i de qui escriu: "Campeny, un dels grans escultors del seu temps a tot arreu".

Núria Prat i Grau

Conservació-restauració Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC)

³ Exposició temporal (22-11-2012 al 24-02-2013) del MNAC, comissariat per Mireia Mestre. L'obra es presenta amb el títol *Les fases de la invenció en l'escultura*.

⁴ La coordinació de les tasques de conservació-restauració ha estat duta a terme per Núria Prat i gairebé tota l'Àrea de Restauració i Conservació Preventiva del MNAC ha participat en el projecte i és per això que des d'aquí els hi vull agrair.

⁵ Pla, Josep, *"El passat imperfecte"*, Obra completa, núm. 33. Edicions Destino. Barcelona. 1977. pàg. 385-389

EL SETÈ DOLOR

«*Et posuit eum in monumento*»
Joan 19, 38-42]

Així comença el Setè Dolor de Maria Santíssima i l'últim de la Corona Dolorosa: *Maria lliura Jesús al Sepulcre, tot esperant en soledat, la Resurrecció.*

Un temps en el qual Maria esperaria en soledat, amb tristesa i desconsolada, una vegada el seu fill fou sepultat. Quin últim patiment, d'espasa travessant el seu cor, tot acaronant-lo i acomiadant-se terrenalment del seu fill, recordant tots els moments amargs viscuts durant la seva passió i mort. Moments de dolor, silenci i espera, però també de pregària i de record cap al fill difunt. En tot, Maria tenia l'esperança en la Resurrecció del fill de Déu que es va fer home per a salvar-nos. Altrament, Maria es devia trobar entre la trista pèrdua d'un fill i el fet de conviure amb aquells qui el van matar. Quina força Maria ens dóna en aquests moments, compassiva amb tot i amb tots, entre el dolor i l'esperança.

Grafisme utilitzat en l'antic manual del congregant de VCMDDB.

En les Cobles Devotes dels Set Dolors de Maria Santíssima del segle XVII, de la Vila Comtal de Besalú, diu així el Setè Dolor: «*Al Setè Dolor se us doblaren els dolors i l'amargura quan ja dins la Sepultura Jesús Vostre fill tancaren. Oh que sola us sentíreu Mare, trista i amorosa. Verge i Mare Dolorosa socorreu aquell qui us crida*»

És segurament en aquest Setè Dolor, on l'enllaç de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú (VCMDDB - any 1699) amb el Sant Sepulcre de Palera es materialitza amb una forta unió. Palera representa des de fa molts segles un Dolor de la *Mater Dolorosa*. Aquesta vinculació porta a la ferma devoció al Sant Sepulcre, una devoció a Besalú que ha fet que molts fidels, al llarg de la història, hi hagin anat en romeria. Afortunats per la curta distància que ens separa de la Vila Comtal del vell Priorat, sempre ha sigut motiu de visita de famílies, escolars o fidels, tot fent camí a peu cap a Palera.

Quadre del Setè Dolor del s. XVIII, pertanyent a la VCMDDB.

DEVOCIÓ AL SANT SEPULCRE

Sepulcrum Domini, Sepulcre de Jesucrist o Sant Sepulcre, representant l'escena del Crist Jacent (mort) al Sant Sepulcre durant els dies Sants. Aquest va esdevenir la seva presència més notable, com a figura destacable entre els fidels a partir del segle XIII, potser per il·lustrar millor les representacions o per a les devocions dels fidels, aquests Sants Sepulcres es crearen molt abans que moltes confraries de les nostres contrades. Com a mostra, un dels Crists Jacents més antics és el Crist del Sant Enterrament (s. XIV) obra d'Eloi de Montbrai, el qual està ubicat a la Basílica menor de Sant Feliu de Girona.

Girona, cada any celebra la Processó del Sant Enterrament el divendres Sant, i reviu el drama de la passió i mort de Crist. En aquesta, la Confraria del Sant Sepulcre, amb el Pas dels Perfums, la Guàrdia i el Pas del Sant Sepulcre, continua exaltant i representant aquesta escena amb total devoció i honor.

Sant Sepulcre del s.XIX que va pertànyer als meus besavis i que ara tinc l'honor de custodiar.

Grafisme il·lustrat al quadre de l'acta de consagració, de la Basílica del Sant Sepulcre de Palera.

La necessitat de representar, durant els dies Sants, la sepultura de Jesús en els dies d'impàs entre la passió i mort i el Diumenge de Resurrecció, el Crist Jacent dins d'una urna protectora començava a introduir-se en les representacions religioses cristianes, ja podia ser el Crist tot sol o amb grup escultòric, representant al voltant d'aquest els personatges evangèlics de la sepultura de Jesús, com Josep d'Arimatea, Nicodem, Maria Salomé, Maria de Cleofàs, Maria Magdalena, la Verge Maria i Joan l'Evangelista, entre d'altres dones i homes que acompanyaven el cos mort de Crist cap a l'interior del Sepulcre. Una representació seguint el ritual funerari de l'època, de neteja del cos i perfumat amb aromes tot envoltat amb un llençol. És en aquest moment, amb la pèrdua del Messies i Fill de Déu, que tot semblava acabat però, Maria, amb el seu gran cor de Mare i la seva Fe en Jesucrist, no podia oblidar la promesa del seu Fill «*al tercer dia ressuscitaré*» (Mateu 27, 63).

El Crist Jacent, com a simbolisme i dramaturgia de la representació del cos de Crist mort i que ha de ressuscitar, és venerat per la devoció popular i vetlla't tot simbolitzant la sepultura temporal de Jesús durant els dies

Sants. Durant aquest dies, el Sant Sepulcre il·lustra molt bé aquesta celebració de Setmana Santa i la més important, després de la passió, mort i l'espera dins el sarcòfag: la Resurrecció de Crist, que esdevé especial a la devoció dels fidels creients cristians que són convidats a celebrar, anunciar i viure el Crist Ressuscitat.

EL SANT SEPULCRE DE PALERA

A l'any 1085 (s. XI) fou consagrat el nou temple Basílica pel bisbe de Girona Berenguer Guifré, assistit per l'arquebisbe de Narbona i pels bisbes de Carcassona, Magalona, Barcelona, Elna i Albó, així com l'abat benedictí de Santa Maria de La Grassa (Llenguadoc-Rosselló). Un dels patrocinis més destacats de la nova Basílica fou per part del senyor de Palera, Arnald Gofred i la seva muller Brunegilda, que foren el nexa d'unió de la nova fundació del Priorat. Ens preguntem des de fa temps, si l'origen del Priorat fou al Castell de Palera, l'anomenat *La Masó*, a tocar de l'església de Santa Maria, però aquí queda el dubte de l'origen. L'altre dubte és el perquè de les advocacions de Sant Salvador i de Sant Domènec i les circumstàncies que van portar a la decisió de construir la nova Basílica. En el testament del Comte de Besalú i Bisbe de Girona, Miró II, l'any 977 (s. X) hi podem trobar ressenyes molt inicials, així també, com en un altre document del 1075 (s. XI), podem veure citats ja límits de noves terres del nou temple Basílica.

Antic segell de la Basílica del Sant Sepulcre de Palera.

El Sant Sepulcre de Palera ha estat un lloc on molts dels nostres ascendants hi han pregat, reflexionat i demanat les indulgències atorgades a aquest vell Priorat, fet pel qual, va esdevenir un gran centre de pelegrinatge, de devoció i s'aconseguien similars indulgències i gràcies com, per exemple, el fet de viatjar, visitar i pregar a Terra Santa (concretament al Sant Sepulcre de Jerusalem), així com el dret d'asil d'immunitat en una àrea de 30 passes al voltant del conjunt del priorat, entre d'altres.

Aquestes van ésser concedides per les autoritats eclesials davant la impossibilitat de viatjar durant l'edat mitjana a Jerusalem, ja que per a aquelles dates (del s. XI al s. XIII) l'ocupació de Terra Santa era total per part dels turcs seljúcides. Actualment, resten encara vigents aquestes indulgències i perduren, ja que no hi ha hagut cap notificació eclesial abolint-les. Després de la consagració, amb el temps, la Basílica fou confiada a l'Orde Equestre del Sant Sepulcre de Jerusalem (OESSJ) on molts cavallers sepulcristes hi trobaven el lloc idoni pel recolliment i la custòdia.

Palera està situat en un punt lleugerament elevat, a uns 265 m d'altitud, a la falda del Mont i de la vall del Capellada, on també hi trobem el torrent que dóna origen al seu nom. Forma conjunt romànic amb l'església parroquial de Santa Maria, que està a uns metres de distància, que acull en el seu interior la imatge de la Verge del Bell Somriure (s. XIV).

Amb el temps i el pas de diferents Priors (de Banyoles, Santa Maria d'Arles, Ripoll o Sant Cugat del Vallès) i, en algun moment del s. XIX (entre 1810-1815), el Priorat ja va dependre de la Vila Comtal de Besalú, concretament de Sant Pere de Besalú. Durant l'abadiat de l'abat reial fr. Melcior de Rocabruna i Taverner (1798-1835) va rebre, segurament, el Priorat de Palera en unes circumstàncies molt difícils i dures, donada la "Guerra del Francès" (1808-1814). Durant la guerra civil del 1936 (s. XX) aquest fou saquejat i ja en el 1958 va començar un procés de restauració inicial que l'aniria transformant arquitectònicament en el magnífic i esplendorós Priorat que fou. Fins a dia d'avui, aquesta devoció s'ha mantingut i perdura encara.

Arribats aquí, hom es pregunta, què tindrà Palera que un si senti tan bé? Estarem d'acord en què tots els que el visiten experimenten les mateixes sensacions de benestar i de pau. És un entorn i espai que convida a la reflexió interior i al recolliment més profund. L'actualitat del Sant Sepulcre de Palera, parròquia de Lligordà i terme municipal de Beuda, passa per un altre bon moment i és el de la finalització de les obres de restauració i consolidació de tot el conjunt monumental, sobretot en recuperar i donar vida a les dependències del monestir: el claustre, l'aula capitular, sales d'ús cultural, equipaments de serveis, així també com la restauració total del Crist Jacent.

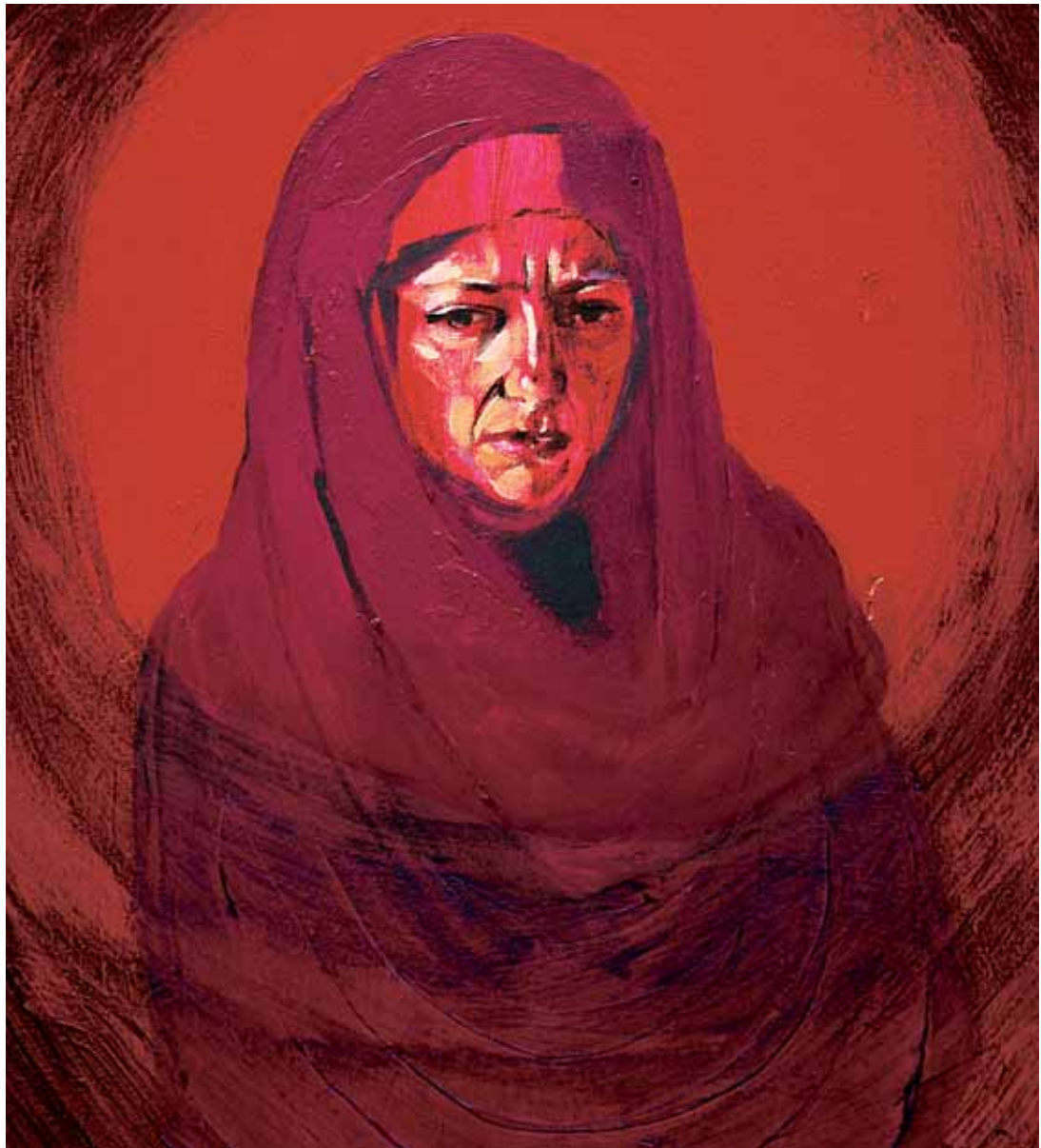

El proppassat dia 15 de Desembre de 2012 fou la inauguració oficial. A partir d'aquesta data, podem contemplar, ja amb tota la seva bellesa, un equipament majestuós amb tots els serveis per a afrontar el nou segle i deixant-lo, als nostres descendents, en unes condicions immillorables per a la continuació de la custòdia del Sant Sepulcre. De ben segur que aquesta última restauració ha estat un bon exemple de treball en equip, amb tota la bona gestió i professionalització que requeria aquesta intervenció d'un espai únic, especial i irrepetible pels que l'estimem.

Joan Balateu i Gelada

REPRODUCCIÓ DE
L'ÚLTIM CARTELL

C.E. SETMANA SANTA

LES NOSTRES CONFRARIES

Just el diumenge abans de començar la Quaresma, l'Església ens proposa l'Evangeli de la pesca miraculosa. En aquest Evangeli, davant la proposta de Jesús, de calar les xarxes, Pere li respon que s'hi han escarrassat tota la nit i no han pescat res, però com que és Jesús qui ho diu, Pere cala les xarxes. L'obediència a la Paraula de Jesús provoca una pesca extraordinària i Pere reacciona: es llença als genolls de Jesús i li diu: «*Senyor, allunyeu-vos de mi, que sóc un pecador*». Aleshores, Jesús li diu a Pere que no tingui por i que d'ara en endavant serà pescador d'homes.

Aquest text em fa pensar que hem de retrobar la fe de Pere. L'Evangeli, a través de la figura de Pere, ens indica que no és qüestió de sentir-se purs o sense taca. Pere, igual que nosaltres, no era immune al pecat. L'Evangeli ens el mostra dèbil i traïdor, però sap agenollar-se davant Jesús, donant-nos la imatge del veritable creient, del pecador que troba un Déu ple d'amor i de compassió.

Jesús, coneix bé a Pere i, tot i saber com és o precisament perquè sap com és, li diu que no tingui por i li confia una gran tasca. I quan ho diu a Pere, és com si ens ho digués a cadascú de nosaltres perquè tots tenim una mica de Pere, de les seves mancances, de les seves

pors, de les seves debilitats i defectes. Tots podem obrir el nostre cor a la Paraula de Déu i ajudar als altres a obrir el seu.

Aquest ha de ser el paper de les confraries i dels confreres. Tenim una gran missió, no pas per la nostra bondat o les nostres virtuts, sinó perquè el Senyor se serveix de gent com Pere, o com nosaltres, per fer les coses. Això ens anima i ens fa veure la importància de les petites coses que podem anar fent, posant-hi il·lusió i voluntat.

Amb aquest esperit, la Confraria de Jesús i els Nens hem anat seguint el programa del curs. Les nostres activitats de l'any culminen amb la participació en la Processó del Sant Enterrament, del Divendres Sant, passant per tot allò que ens ajuda a fer-ho amb profunditat: la participació en el Via Crucis organitzat per la Junta de Confraries, la jornada de la Confraria, la celebració de *la Virgen de Suyapa*, les convivències per als més joves i la participació en les catifes i litúrgia del Corpus.

L'objectiu principal és el de viure el sentit de la Setmana Santa des d'una confraria. És cap on s'encaminen totes les activitats. A més, cadascuna té uns objectius addicionals. Així, la participació en el Via Crucis fa que els confreres ens trobem junts per pregar, dins la Quaresma, i col·laborem a reforçar aquesta mostra tradicional

de pietat popular de la nostra ciutat. La participació coordinada de totes i cadascuna de les confraries en un dels cinc Via Crucis, garanteix la continuïtat al llarg de tota la Quaresma i ajuda a viure-la a molts gironins.

La jornada de la Confraria, o el Dia de la Confraria, aplega bona part dels confreres en un dia festiu, de pregària i convivència. Ens permet participar junts en l'Eucaristia dominical i compartir una arrossada. Tot això permet reforçar llaços de germanor i amistat en un clima de fe.

La celebració de *la Virgen de Suyapa* ens apropa a la realitat de moltes persones que van néixer ben lluny de casa nostra i que ara conviuen amb nosaltres, tot mantenint lligams molt forts a la seva terra de naixença. Aquesta festa ens permet compartir una celebració molt simpàtica amb els amics de la Confraria nascuts a Hondures, que tenen aquesta Mare de Déu per patrona, i també amb d'altres persones de fora.

Les convivències de Setmana Santa apleguen, només començar la setmana, els confreres més joves. Comparteixen uns dies plens d'activitats lúdiques i formatives destinades a fer viure tot el que celebrem en el Tridum Pasqual i a donar sentit a la participació en la Processó del Sant Enter-

rament del Divendres Sant. Cada any, en algun moment de les convivències, el Sr. Bisbe saluda tots els participants i els dirigeix unes paraules.

La participació en la confecció de la catifa de Corpus, a l'interior de la Catedral, i en la celebració litúrgica d'aquesta solemnitat fan que els confreres tinguin un nou moment de trobada i puguin ajudar a donar més rellevància a aquesta festa tan important de l'Església.

L'Evangelí comentat acaba dient «*Ho deixaren tot i se n'anaren amb Ell*». Jesús parla al cor de les persones i qui es deixa tocar el cor pot fer un canvi radical de vida. Deixar-ho tot i anar amb Ell és garantia de joia i pau plenes per la nostra vida, però això va precedit d'una renúncia als nostres egoïsmes i de desenganxar-nos de determinats béns, hàbits i vicis. I això ens costa molt!

Josep Maria Nogué i Regàs
President de la Confraria de Jesús i els Nens

El dia 5 de maig, la Junta de Confraries de la ciutat organitzà una sortida cultural al Monestir de Montserrat per visitar el Monestir i assistir a una xerrada-col·loqui a càrrec del monjo Josep Enric Parellades, director del departament de la comissió de Santuaris i Pietat Popular de l'Estat.

El tema del col·loqui era *"Quin sentit tenen les confraries en el món d'avui"*. No cal dir que fou una xerrada molt interessant i molt amena. El pare Parellades ens comentà que *«les confraries no són simples societats d'ajuda mútua o un grup d'amics en el si de l'Església, sinó que són un conjunt de laics que volen viure l'Evangeli i una part activa i viva de l'Església diocesana. És a dir, persones que intenten viure el seguiment i el missatge de Jesucrist i fer-lo visible i present en el món»*.

Les confraries són associacions de laics que promouen el culte en públic, juntament amb altres activitats caritatives, confreres d'homes i dones que estimen, pateixen i viuen d'una determinada manera. Persones arrelades al sòlid fonament de la fe en Crist. El perfil eclesial els fa dignes i abastar la vida sencera de com volem viure dins l'Església, enmig del poble. La confraria és escola de vida eclesial i no un simple fet cultural. Les confraries són una escola de formació perquè expressen litúrgia i, per tant, llocs de culte. Haurien de ser espais de caritat i de sortida envers els altres.

La confraria ha d'animar i ha d'ajudar a viure cristianament, agermanats a la mateixa fe. Aleshores, permet viure amb persones de la perifèria. Són l'instrument que ha de permetre que hi entrin més persones i entenguin la vida del Senyor.

Seria un estímul programar activitats com celebracions anyals a l'inici de curs, organitzar cursos de formació, celebrar una jornada de convivència festiva, realitzar exercicis espirituals algun dissabte i, seguint l'any litúrgic, una pregària.

Per obrir noves fronteres d'evangelització, si es vol mantenir l'Evangelització Eclesial, s'ha de seguir sent el ferment i el llevat evangèlic i contribuir a la renovació espiritual que tots desitgem.

Acabada la conferència, compartírem la missa, un dinar de germanor i, a la tarda, la visita al monestir i al museu, acompanyats del monjo Daniel Juliol, fill de Girona. Finalment, vam fer el viatge de tornada a Girona i ens acomiadàrem. Fou una jornada completa.

Maria Pascua - Confraria del Silenci

- Col·laboració amb la Confraria de la Santa Faç en l'organització de l'arribada dels Reis d'Orient al Centre Geriàtric Maria Gay.
- Organització i participació a Girona de la XVI Trobada de Congregacions i Confraries de la Mare de Déu dels Dolors de Catalunya.
- Celebració del "Quinari" dedicat a la Mare de Déu dels Dolors.
- Celebració de la Missa del Divendres de Dolors, amb la coral del GEiEG, dirigida per Pilar Sanz.
- Col·laboració en la celebració de la Exposanta, organitzada per la Junta de Confraries de Girona.
- Mostra Coral de Músiques Religioses, *Cants de l'Esperit*, celebrat a l'Església dels Dolors i organitzat per la Confraria dels Dolors i l'Agrupació Coral de les Comarques de Girona, amb la participació de la Coral Vista Alegre de Girona, Coro Rociero Azahares de Palamós, Cor Filharmonia de Girona i el Cor Carreras Dagas de La Bisbal.
- Participació a la Processó del Sant Enterrament, el Divendres Sant.
- Realització d'un muntatge floral a l'Església dels Dolors, a càrrec de M. Jesús Miranda, Jordi Pascual i alumnes, amb motiu de la 57a. Exposició de flors, monuments, patis i jardins.
- Concert de Temps de Flors, celebrat a l'Església dels Dolors i organitzat per la Confraria dels Dolors i l'Agrupació Coral de les Comarques de Girona, amb la participació de la Coral Estel i la Coral del GEiEG.
- Participació en la Festivitat del Corpus, amb la realització d'una catifa de flors a l'exterior de l'Església de Sant Feliu.
- Celebració de la Santa Missa solemne en la festa de la Mare de Déu dels Dolors, el 15 de setembre, amb la Coral del GEiEG, sota la direcció de Pilar Sanz.
- Presentació dels quadres "*Camí del Calvari*" i "*La crucifixió de Jesús*", restaurats pel Centre de Restauració de Bens Mobles de la Generalitat de Catalunya, amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Girona.
- Concert Líric de Nadal, celebrat a l'Església dels Dolors i organitzat per la Confraria dels Dolors amb la col·laboració del GEiEG, amb les actuacions de Maria Bellido soprano, Anna Bassas mezzosoprano, Carmina Daban soprano, Luciano Bruschi tenor, Pilar Sanz soprano i Anna Balvak pianista.
- Celebració tots els divendres no festius o vigília de festiu de la Santa Missa a 2/4 de vuit del vespre, a l'Església dels Dolors.

*“Poble meu, què t’he fet? En què t’he entristit? Respon-me!
Jo et vaig treure de la terra d’Egipte,
i tu has preparat una creu al teu salvador...”*

“Aquest versos, que se solen cantar el Divendres Sant, mentre es va a adorar la santa Creu, reben el nom d’IMPROPERIS.

Si mirem el diccionari, un impropri és un retret o una injúria adreçat a algú. En els relats evangèlics de la passió de Jesús hi trobem diversos impropers. Els jueus, per exemple, escridassaven Jesús, dient-li: *“Ah, tu que vols destruir el santuari i reconstruir-lo en tres dies, salva’t tu mateix i baixa de la creu”*.

Aquests insults verbals cediren el pas als instruments de la passió. Així, hom també anomena impropers cada un dels objectes relacionats amb la passió de Crist, i que en algunes processons, com la dels Dolors de Besalú, són portats per alguns dels penitents que hi participen.

Ja ve de molt antic que tots aquests instruments s’apleguen com *“ornaments”* del gran instrument de la Passió del Crist que és la Creu. Així neixen les anomenades *“CREUS D’IMPROPERIS”* que són

com un resum o compendi de tots els relats de la passió de nostre Senyor Jesucrist.

En aquestes Creus hi trobem: la corona d'espines, la llança del soldat, els claus i el martell, la canya amb l'esponja, les escales, el gall que cantà en les negacions de Pere, el sol que s'enfosquí quan Jesús moria a la creu i la lluna que brillà enmig d'aquella foscor, el drap de la Verònica amb el rostre estampat de Jesús, el calze de l'agonia, el rètol que Pilat feu clavar damunt la creu, el fanalet que portaven els qui de nit anaren a prendre Jesús, les trenta monedes de plata de la traïció de Judes, els assots i els daus amb què els soldats es van sortejar la túnica. Cada creu d'improperis és diferent i, per tant, poden portar més o menys d'aquests instruments que acabem d'enumerar.

Els qui contempen aquestes creus, si són mínimament coneixedors de la història de la Passió de nostre Senyor Jesucrist, poden anar repassant els textos que els han inspirat i, així, visualment, compadir-se del mestre i Senyor que sofreix passió i mort a la creu per culpa dels pecats comesos per la humanitat, que ell ha volgut redimir.

Aquestes Creus d'Improperis tenen com a finalitat el record i la memòria de la passió. Ens fan adonar del gran amor del Crist envers nosaltres, que s'anorrea a si mateix i acceptà la mort i una mort de creu. De fet el camí de la creu és el de la humanitat sofrent. Però per la fe, sabem que aquest camí, com el del Crist, no acaba en la mort, sinó en la resurrecció, és a dir la vida per sempre.

Enguany que, seguint l'alternança establerta, els membres de l'Arxiconfraria germana de la Puríssima Sang tenen l'honor de portar a la processó el Sant Crist, nosaltres, l'Arxiconfraria de la Passió i Mort, desfilarem processionalment acompanyant la Creu dels impropis, que amb una sola mirada ens resumeix tota la passió i ens prepara per a la contemplació del Crist mort a la Creu.

Des d'aquí volem convidar tots els qui ho desitgin a acompanyar-nos el proper divendres sant, 29 de març. El punt de trobada és a la Basílica Parroquial de Sant Feliu de Girona, a les 9 del vespre, per anar tot seguit cap a la Catedral, per a participar a la processó del sant Enterrament.

Arxiconfraria de la Passió i Mort de N.S.J.C.

En acabar el curs passat, abans de l'estiu, els membres de la Junta de Confraries vam començar a parlar sobre la possibilitat d'organitzar un dia on poder compartir unes estones de lleure i de pregària, convidant a tots els membres de les Confraries de Girona. En efecte, les activitats que les Confraries portem a terme al llarg de l'any, cadascú les seves, fa que només ens trobem junts en els moments puntuals de Setmana Santa, sigui a la mateixa Processó, com en alguns actes més concrets.

És per això que vam creure molt convenient poder trobar-nos en un altre espai, aprofitant un ambient més distès. El lloc escollit va ser l'Ermita de la Mare de Déu d'Esperança, situada ben a prop del poble de Cruïlles, a tocar de la Bisbal. I pel que fa al dia, vam proposar que fos el diumenge 23 de setembre, perquè malgrat que ja havia començat el curs, amb noves activitats, era un dia que encara respirava estiu amb bon temps. A més, cal afegir, que era una bona manera d'iniciar els nous projectes que ens ocuparien al llarg dels propers mesos.

D'aquesta manera, vam començar a posar fil a l'agulla per organitzar la *1a Diada de Germanor de la Junta de Confraries*. Hi convocàvem a tots els membres de les Confraries gironines, als seus familiars i amics. En aquests temps durs que ens toca de viure, on moltes famílies, també les nostres, són víctimes de la greu crisi del nostre món, vam considerar molt oportú fer un acte solidari amb aquelles persones que estant patint moments d'incertesa i de precarietat en el treball, i vam oferir la possibilitat de col·la-

borar amb roba i aliments, que després faríem arribar a Càrites i al Banc d'Aliments.

Ens vam aplegar unes 120 persones de les diferents Confraries. Feia un dia fantàstic, amb aquells punts de núvols justos per no patir un dia xafogós. Vam iniciar la Diada amb la Missa a les dotze hores concelebrada per Mn. Joan Baburés, Consiliari de la Junta, i per Mn. Jordi Callejón, Delegat Episcopal de Pastoral amb joves, que va fer una homilia agraint la feina de les Confraries i animant a continuar amb aquesta tasca en la societat gironina, senyalant el fet de sortir amb els Passos com una mostra de fe i no només d'un acte cultural. L'ermita era plena de gom a gom. Amb la participació de tots els presents i dels cants, la celebració va ser molt viscuda.

Després de la Missa, els fogons i les barbacoes ja anaven ben encesos per preparar el dinar. El dinar de germanor consistia en una arrossada, botifarres, chips, cafè i postres. Tot ben regat amb vi, aigua i cava. Cal fer un agraïment especial a tots els qui van col·laborar en l'elaboració d'aquest àpat. No és gens fàcil cuinar un arròs per a tanta gent ni coure tanta carn, sense patir la calor del foc. Havent dinat, compartírem la festa amb la **Companyia La Lluna** que ens va oferir una molt bona estona amb el seu espectacle, ple de trucs i habilitats. La tarda es va fer ben curta amb la seva companyia i sense adornar-nos-en, el dia ja començava a declinar, havent compartit amb els membres de les Confraries unes molt bones estones. En acomiadar-nos, tots vam estar d'acord a assenyalar que aquesta trobada no podia ser la dar-

rera i que calia repetir una altra diada com la que havíem tingut, com a mínim cada any! Així doncs, vam acordar que el darrer diumenge de cada setembre convocariem la *Diada de Germanor de les Confraries de Girona*, bon moment per trobar-nos i iniciar el curs amb un esperit renovellat.

Ara, doncs, ja tenim una cita per al proper 29 de setembre de 2013, a la qual hi esteu tots ben convidats!

David Fluriach

